

**ΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 1990-2000**

**European
Parliament**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ : ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	3518
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1	4
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ	4
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΙΣΤΟΡΙΚΟ	5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	6
ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ	6
ΠΩΣ ΟΡΓΑΝΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ	6
ΟΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	8
Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ	8
ΕΞΟΥΣΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	9
ΕΝΟΤΗΤΑ 2	13
ΚΟΙΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	13
ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	15
ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	15
2.1 ΣΤΟΧΟΙ	15
2.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	15
2.2.1. Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΚΓΠ	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	19
Η ΓΑΛΑΖΙΑ ΕΥΡΩΠΗ	19
3.1 ΣΤΟΧΟΙ	19
3.2. ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	19
3.3. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	21
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	21
4.1 ΣΤΟΧΟΙ	21
4.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	24
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ)	24
5.1. ΣΤΟΧΟΙ	24
5.2 ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ	24
5.3. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6	27
ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	27
6.1 ΣΤΟΧΟΙ	27
6.2 ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ	27
6.3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ	27
6.4. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	28
6.5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7	31

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ	31
7.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	31
7.2. ΣΤΟΧΟΙ	31
7.4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8	34
ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ	34
8.2. ΣΤΟΧΟΙ	34
8.3. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	34
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9	35
Η ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	35
9.1. ΣΤΟΧΟΙ	35
9.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10	37
Η ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	37
10.1. ΣΤΟΧΟΙ	37
10.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11	39
ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	39
11.1. ΣΤΟΧΟΙ	39
11.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12	41
Η ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΙΚΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	41
12.1. ΣΤΟΧΟΙ	41
12.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13	43
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	43
13.1. ΣΤΟΧΟΙ	43
13.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	43
Η ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	45
14.1. ΣΤΟΧΟΙ	45
14.2. ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15	47
ΟΙ ΝΕΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	47
15.1. ΣΤΟΧΟΙ	47
15.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16	49
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	49
16.1. ΣΤΟΧΟΙ	49
16.2. ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17	50
ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	50
17.1. ΣΤΟΧΟΙ	50
17.2. ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	50
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18	52
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	52
18.1. ΣΤΟΧΟΙ	52

18.2.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	52
Η ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ.....	55
19.1.ΣΤΟΧΟΙ.....	55
19.2.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20	58
Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	58
20.1.ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ	58
20.2.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	59
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21	60
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	60
21.1.ΣΤΟΧΟΙ.....	60
21.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22	62
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	62
22.1.ΣΤΟΧΟΙ.....	62
22.2.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23	65
ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΜΜΕ).....	65
23.1 ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	65
23.2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	65
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24	67
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	67
24.1.ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ	67
24.2.ΣΤΟΧΟΙ.....	67
24.3.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	67
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25	69
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΑΣ.....	69
25.1.ΣΤΟΧΟΙ.....	69
25.2.ΕΠΤΕΥΓΜΑΤΑ.....	69
25.3.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	70
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26	71
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	71
26.1.ΣΤΟΧΟΙ.....	71
26.2.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	71
ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ.....	72
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	75

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

~~ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ~~

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μέσα στην πολυετή δράση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου παρατηρείται η λήψη σημαντικών αποφάσεων και η τοποθέτηση των αρχών του σε καίρια ζητήματα για το κοινό καλό και την εξασφάλιση των ευρωπαϊών πολιτών, σε θέματα που αφορούν την κοινωνική, πολιτική, και οικονομική ζωή, καθώς επίσης και αποφάσεις που αφορούν μικρά και ασήμαντα θέματα για τα οποία όμως κάποιος πρέπει να αποφασίσει με ποια κριτήρια θα αξιολογούνται.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της αντίφασης αυτής είναι η ψήφιση της Χάρτας των Θεμελιωδών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και στον αντίποδα αυτού, ο τρόπος αλιείας του γαύρου από τους ψαράδες στα χωρικά ύδατα της Ευρώπης.

Όπως είναι αυτονόητο ότι το πλήθος των αποφάσεων είναι μεγάλο και πολλές οι συσκέψεις για την λήψη αποφάσεων και κατά συνέπεια την άσκηση κοινής πολιτικής. Οι συνεδριάσεις αυτές λαμβάνουν χώρα, είτε στην έδρα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Λουξεμβούργο, είτε στις Βρυξέλλες. Από στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι οι συνεδριάσεις στο Λουξεμβούργο είναι περίπου 5-6 ανά μήνα για όλο το χρόνο, ενώ στις Βρυξέλλες μόνο 6-7 συνεδριάσεις ανά χρόνο.

Για τις συνεδριάσεις που προαναφέρθηκαν υπάρχουν αρχειοθετημένα και διαθέσιμα για το κοινό όλα τα στοιχεία, από την πρόταση μέχρι την διαδικασία που ακολουθήθηκε, την τροπολογία προηγούμενης απόφασης για το σχετικό θέμα έως και την τελική απόφαση στα γραφεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Αμαλίας 8, Αθήνα).

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ είχε προβλέψει την διοργάνωση το 1996 Διακυβερνητικής Διάσκεψης με συμμετοχή αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών (ΔΔ) για την εξέταση των διατάξεων των Συνθηκών για τις οποίες είχε προβλεφθεί αναθεώρηση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τις συνόδους του στις Βρυξέλλες και την Κέρκυρα, διηύρυνε την εντολή αυτής της ΔΔ προς την πλευρά των θεσμικών ζητημάτων τα οποία ετέθησαν από τη διαδικασία της διεύρυνσης.

Μια ομάδα προβληματισμού συστάθηκε και ενέκρινε στις 5 Δεκεμβρίου 1995, έκθεση που πρότεινε σε ένα πρώτο μέρος μια στρατηγική για την Ευρώπη και σε δεύτερο μέρος ημερήσια διάταξη με λεπτομέρειες για τη ΔΔ.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά τη σύνοδό του στις 15 και 16 Δεκεμβρίου 1995 στη Μαδρίτη, εκτίμησε ότι οι προσανατολισμοί που δόθηκαν από την ομάδα προβληματισμού, αποτελούσαν μια καλή βάση για τις εργασίες της ΔΔ και αποφάσισε ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ήταν στενά συνδεδεμένο με αυτούς. Με βάση ένα πρώτο σχέδιο που εκδόθηκε από την Ιρλανδική Προεδρία και τις

εξελίξεις αυτών των κειμένων τα οποία πρότεινε η Ολλανδική Προεδρία, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Αμστερνταμ, κατά τη σύνοδό του στις 16 και 17 Ιουνίου 1997, αποφάσισε τυπικά για τη ΔΔ την 18^η Ιουνίου και, μετά από νομική και γλωσσική θεώρηση, η νέα Συνθήκη έγινε δυνατό να υπογραφεί στις 2 Οκτωβρίου 1997 στο Αμστερνταμ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η Συνθήκη του Αμστερνταμ περιλαμβάνει ουσιαστικές προτάσεις για τις "θεσμικές" βάσεις των πολιτικών της Ένωσης και των Κοινοτήτων καθώς και της διαδικασίας εκδημοκρατισμού. Ωστόσο, δεν περιλαμβάνει όλες τις θεσμικές αναθεωρήσεις που είναι αναγκαίες για τη διεύρυνση. Ενώ καταργεί το "opt-out" που τόσο επικρίθηκε σχετικά με την κοινωνική πολιτική, η νέα Συνθήκη βάζει τις βάσεις ενισχυμένης συνεργασίας μεταξύ μερικών κρατών μελών εντός του πλαισίου των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Πραγματοποιεί επίσης ορισμένες απλοποιήσεις των Συνθηκών, ιδιαίτερα μία νέα αρίθμηση.

ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ

Η Συνθήκη του Αμστερνταμ απαλείφει από τις ευρωπαϊκές συνθήκες κάθε διάταξη η οποία κατέστη άνευ περιεχομένου ή απαρχαιωμένη από την εξέλιξη, ενώ ταυτόχρονα αποφεύγει να θίξει με την κατάργησή της τα νομικά ζητήματα τα οποία απέρρεαν κατά το παρελθόν από αυτή. Προβλέπει επίσης νέα αρίθμηση των συνθηκών. Για λόγους νομικο-πολιτικούς, η Συνθήκη υπεγράφη και υπεβλήθη σε κύρωση με τη μορφή τροπολογιών στις ισχύουσες συνθήκες. Για να επιτραπεί καλύτερη κατανόηση και για να διευκολυνθεί η πρακτική εργασία, η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου, σε συμφωνία με αίτημα της ΔΔ, δημοσίευσε ενοποιημένη έκδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης Ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας η οποία ενσωματώνει όλες τις τροποποιήσεις τις οποίες επέφερε η Συνθήκη του Αμστερνταμ.

ΠΩΣ ΟΡΓΑΝΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι το μόνο κοινοτικό θεσμικό όργανο που συνέρχεται και συζητεί δημοσίως. Οι συζητήσεις του, οι γνωμοδοτήσεις του και τα ψηφίσματά του δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο Πρόεδρος είναι ο θεσμικός εκπρόσωπος του Κοινοβουλίου. Εκπροσωπεί το Όργανο στις εξωτερικές του σχέσεις, προεδρεύει των συνεδριάσεων της Ολομελείας, του Προεδρείου και της Διασκέψεως των Προέδρων.

Το Προεδρείο ρυθμίζει την εσωτερική οργάνωση του Κοινοβουλίου, είναι αρμόδιο για τον προϋπολογισμό του Οργάνου καθώς και για τα διοικητικά ζητήματα και το προσωπικό. Αποτελείται εκτός από τον Πρόεδρο, από τους δεκατέσσερεις Αντιπροέδρους και τους πέντε κοσμήτορες οι οποίοι έχουν συμβουλευτική ψήφο και είναι αρμόδιοι για τα θέματα που έχουν σχέση με την υπηρεσιακή κατάσταση των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού και για τα διοικητικής και οικονομικής φύσεως θέματα που αφορούν άμεσα τους βουλευτές. Τα μέλη του Προεδρείου εκλέγονται για περίοδο δύομισι ετών.

Η Διάσκεψη των Προέδρων, αποτελούμενη από τον Πρόεδρο του Κοινοβουλίου και τους προέδρους των πολιτικών ομάδων, είναι το πολιτικό όργανο που είναι αρμόδιο για την κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης των συνόδων του Κοινοβουλίου, για το χρονοδιάγραμμα των εργασιών των κοινοβουλευτικών οργάνων και για τη σύνθεση και τις αρμοδιότητες των κοινοβουλευτικών επιτροπών και των αντιπροσωπειών.

ΟΙ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ

Για την προετοιμασία των εργασιών των συνόδων ολομελείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι βουλευτές κατανέμονται σε 17 επιτροπές.

Εκτός από τις 17 αυτές μόνιμες επιτροπές, το Κοινοβούλιο μπορεί επίσης να συγκροτήσει υποεπιτροπές, προσωρινές επιτροπές που εξετάζουν ειδικά προβλήματα, ή τις εξεταστικές επιτροπές που μνημονεύτηκαν προηγουμένως.

Οι μικτές κοινοβουλευτικές επιτροπές διατηρούν σχέσεις με τα κοινοβούλια των κρατών τα οποία έχουν συμφωνίες σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι διακοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες διατηρούν σχέσεις με πολλά κοινοβούλια άλλων κρατών και με διεθνείς οργανισμούς.

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Για την οργάνωση των εργασιών του το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαθέτει μια Γενική Γραμματεία της οποίας προδσταται ο Γενικός Γραμματέας. Αποτελείται από 3.500 υπαλλήλους, στους οποίους προστίθενται οι υπάλληλοι των πολιτικών ομάδων και οι βοηθοί των βουλευτών. Το 1/3 του προσωπικού εργάζεται στο γλωσσικό κλάδο (μετάφραση και διερμηνεία) λόγω των 11 γλωσσών εργασίας της συνέλευσης. Ωστόσο, παρά τις δυσκολίες που δημιουργούν η πολυγλωσσία και οι τρεις τόποι εργασίας, ο λειτουργικός προϋπολογισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ανέρχεται μόνο στο 1% του κοινοτικού προϋπολογισμού, δηλαδή σε ενάμισυ ευρώ ανά κάτοικο της Ένωσης.

ΟΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Όπως όλα τα κοινοβούλια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί τρεις θεμελιώδεις εξουσίες:

- ο νομοθετική εξουσία
- ο δημοσιονομική εξουσία
- ο εξουσία δημοκρατικού ελέγχου

LEGISLATIVE POWER

Η συνήθης νομοθετική διαδικασία είναι η συναπόφαση. Θέτει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε ισότιμη βάση με το Συμβούλιο. Πράγματι, καταλήγει στην έγκριση κοινών πράξεων του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Χάρη στη συναπόφαση, ένας όλο και σημαντικότερος αριθμός κοινοβουλευτικών τροπολογιών περιλαμβάνεται στους κοινοτικούς νόμους. Εξάλλου, στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, δεν παράγεται πλέον κανένα κείμενο χωρίς την επίσημη συμφωνία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτή η εξουσία συναπόφασης αποτελεί σήμερα μία από τις πιο σημαντικές εξουσίες του Κοινοβουλίου. Η διαδικασία συναπόφασης εφαρμόζεται σε τομείς όπως η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, η εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς, η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη, το περιβάλλον, η προστασία των καταναλωτών, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός και η υγεία. Με τη βάση αυτή, για παράδειγμα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε την οδηγία "Τηλεόραση χωρίς σύνορα" απαγορεύοντας την αποκλειστικά κωδικοποιημένη αναμετάδοση των αθλητικών γεγονότων και πέτυχε την εφαρμογή, ήδη από το 2000, πολύ πιο αυστηρών κανόνων όσον αφορά την ποιότητα των καυσίμων και των λιπαντικών ελαίων κινητήρων, προκειμένου να μειωθεί δραστικά η ατμοσφαιρική ρύπανση.

Αν και η διαδικασία της συναπόφασης αποτελεί τον κανόνα, υπάρχουν σημαντικοί τομείς στους οποίους το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απλώς γνωμοδοτεί, όπως, για παράδειγμα, ο φορολογικός τομέας ή ο καθορισμός των γεωργικών τιμών.

Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ

Πρόκειται για μια σημαντική εξουσία που επιτρέπει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εκφράζει τις πολιτικές του προτεραιότητες. Το Ευρωπαϊκό

Κοινοβούλιο εγκρίνει κάθε χρόνο, το Δεκέμβριο, τον προϋπολογισμό της Ένωσης. Ο προϋπολογισμός αυτός τίθεται σε ισχύ, παρέχοντας στην Ένωση τους οικονομικούς πόρους που χρειάζεται για το επόμενο έτος, μόλις υπογραφεί από τον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΕΞΟΥΣΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το Κοινοβούλιο ασκεί δημοκρατικό έλεγχο επί του συνόλου της κοινοτικής δραστηριότητας. Η εξουσία αυτή, που κάλυπτε αρχικά μόνο τη δράση της Επιτροπής, μετέπειτα επεκτάθηκε επίσης στο Συμβούλιο Υπουργών, στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στα Όργανα της Πολιτικής Συνεργασίας που λογοδοτούν στο Κοινοβούλιο. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί επίσης να συστήσει **εξεταστικές επιτροπές**. Αυτό το έπραξε επανειλημμένα και ειδικότερα με την ευκαιρία της ασθένειας των "τρελών αγελάδων", με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ευρωπαϊκός κτηνιατρικός οργανισμός, με έδρα το Δουβλίνο. Εξάλλου το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πέτυχε να δημιουργηθεί ευρωπαϊκή υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης στο δημοσιονομικό τομέα (OLAF).

ΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία διορισμού της Επιτροπής. Αφού επικυρώσει τον διορισμό του Προέδρου της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δέχεται σε ακρόαση τις προσωπικότητες που έχουν προταθεί να αναλάβουν καθήκοντα ως μέλη της Επιτροπής και κατόπιν εγκαθιστά την Επιτροπή με ψήφο εμπιστοσύνης.

Η εξουσία αυτή προστίθεται στο δικαίωμα του Κοινοβουλίου να εκφράσει δυσπιστία προς την Επιτροπή. Δραστικό νομικό όπλο στη διάθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, είναι η ψήφιση μιας "πρότασης μομφής" που θα εξανάγκαζε την Επιτροπή σε παραίτηση.

Μέχρι σήμερα δεν έχει εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καμία πρόταση μομφής. Πράγματι, η έγκρισή της απαιτεί την πλειοψηφία των βουλευτών που απαρτίζουν το Κοινοβούλιο καθώς και την πλειοψηφία των δύο τρίτων των βουλευτών που εψήφισαν. Όμως, τον Μάρτιο του 1999, μετά από την έκθεση της "επιτροπής σοφών" που είχε παραγγελθεί από το Κοινοβούλιο σχετικά με τη διαχείριση της Επιτροπής, αυτή προτίμησε να παραιτηθεί προτού υποβληθεί επισήμως από τη συνέλευση πρόταση μομφής εναντίον της.

Γενικότερα, ο έλεγχος του Κοινοβουλίου ασκείται με την εξέταση μεγάλου αριθμού μηνιαίων ή ετήσιων εκθέσεων τις οποίες η Επιτροπή οφείλει να του υποβάλλει (για παράδειγμα, η γενική ετήσια έκθεση και οι μηνιαίες εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού).

Οι βουλευτές μπορούν εξάλλου να θέτουν στην Επιτροπή γραπτές ή προφορικές ερωτήσεις. Κατά τη διάρκεια της συνόδου, η "Ωρα των ερωτήσεων" επιτρέπει μία σειρά ερωτήσεων και απαντήσεων για επίκαιρα θέματα ανάμεσα στους βουλευτές και τα μέλη της Επιτροπής. Περισσότερες από 5.000 ερωτήσεις υποβάλλονται κάθε χρόνο από τους βουλευτές και τις πολιτικές ομάδες.

ΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η διεύρυνση των εξουσιών του Κοινοβουλίου στο δημοσιονομικό και νομοθετικό τομέα ενίσχυσαν την επιρροή του στο Συμβούλιο. Η διαδικασία συναπόφασης, ειδικότερα, συνέβαλε σε μια εξισορρόπηση της νομοθετικής εξουσίας μεταξύ Συμβουλίου και Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΠΩΣ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Οι ευρωπαίοι βουλευτές συνέρχονται σε ολομέλεια μία εβδομάδα ανά μήνα στο Στρασβούργο όπου βρίσκεται η έδρα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Προκειμένου να διευκολυνθούν οι επαφές με την Επιτροπή και το Συμβούλιο, οι κοινοβουλευτικές επιτροπές συνεδριάζουν κατά κανόνα στις Βρυξέλλες, δύο εβδομάδες ανά μήνα, ενώ η τρίτη εβδομάδα αφιερώνεται στις συνεδριάσεις των πολιτικών ομάδων και η τέταρτη στη σύνοδο ολομέλειας στο Στρασβούργο. Το Κοινοβούλιο διεξάγει επίσης πρόσθετες συνόδους ολομέλειας στις Βρυξέλλες. Η Γενική Γραμματεία του Κοινοβουλίου βρίσκεται στο Λουξεμβούργο.

Το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαθέτει τρεις τόπους εργασίας αν και έχει την έδρα του στο Στρασβούργο, εξηγείται από ιστορικούς λόγους. Οι τρεις κοινότητες δεν δημιουργήθηκαν ταυτόχρονα. Η ΕΚΑΧ ιδρύθηκε το 1952 στο Λουξεμβούργο και κατόπιν η Ευρατόμ και η ΕΟΚ εγκαταστάθηκαν κυρίως στις Βρυξέλλες το 1958. Το Στρασβούργο καθιερώθηκε ως έδρα του Συμβουλίου της Ευρώπης και κατόπιν, από το 1952, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ως σύμβολο της γαλλογερμανικής συμφιλίωσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Εδιμβούργου (1992) και η Συνθήκη του Αμστερνταμ (1997) επισημοποίησαν την κατανομή των εδρών των θεσμικών οργάνων μεταξύ των τριών αυτών τόπων.

Όλες οι συζητήσεις του Κοινοβουλίου και των επιτροπών του διεξάγονται, χάρη στην ταυτόχρονη διερμηνεία, στις 11 επίσημες γλώσσες της Ένωσης: ισπανικά, δανικά, γερμανικά, ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά, ολλανδικά, πορτογαλικά, φινλανδικά και σουηδικά. Επίσης, τα κοινοβουλευτικά έγγραφα μεταφράζονται και εκτυπώνονται στις 11 γλώσσες.

Οι κοινοβουλευτικές εργασίες οργανώνονται, κατά κανόνα, ως εξής:

- ο ένας βουλευτής ορίζεται ως εισηγητής από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή (για παράδειγμα, την Επιτροπή Περιβάλλοντος όσον αφορά τη νομοθεσία σχετικά με τη ρύπανση) και αναλαμβάνει να εκπονήσει έκθεση επί της σχετικής πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- ο ο εισηγητής υποβάλλει το σχέδιο έκθεσής του προς συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή
- ο μετά από συζήτηση, το σχέδιο έκθεσης τίθεται σε ψηφοφορία και ενδεχομένως τροποποιείται
- ο η έκθεση αυτή συζητείται κατόπιν στην ολομέλεια, τροποποιείται και ψηφίζεται. Με την ψηφοφορία αυτή το Κοινοβούλιο εκδίδει τη θέση του.

Η διαδικασία αυτή ισχύει για την έγκριση των νομοθετικών κειμένων και ενδεχομένως μπορεί να απαιτήσει τρεις αναγνώσεις, όπως στην περίπτωση της συναπόφασης (Γλωσσάριο).

Πέραν από την έγκριση των νομοθετικών κειμένων και του προϋπολογισμού, οι ευρωπαίοι βουλευτές ελέγχουν τη δράση της Επιτροπής και του Συμβουλίου θέτοντας στα όργανα αυτά προφορικές ερωτήσεις ή ερωτήσεις επί επικαίρων θεμάτων στην ολομέλεια.

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι σε θέση να καθοδηγεί και να προάγει τα προγράμματα ανάπτυξης και συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με όλες σχεδόν τις αναπτυσσόμενες χώρες του πλανήτη, μέσω της Επιτροπής Ανάπτυξης και Συνεργασίας του, καθώς και μέσω των εργασιών της Συνέλευσης Ίσης Εκπροσώπησης ΑΚΕ-ΕΕ. Μέσω της διαδικασίας του προϋπολογισμού, το Κοινοβούλιο επηρεάζει επίσης απ' ευθείας τις δαπάνες για βασικές αναπτυξιακές προτεραιότητες όπως η ανάπτυξη της υπαίθρου, τα περιβαλλοντικά ζητήματα, η βοήθεια προς τους πρόσφυγες και τους εκτοπισμένους και η στήριξη του έργου των μη κυβερνητικών οργανώσεων. Το Κοινοβούλιο δίδει επίσης μεγάλη σημασία στην παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας.

Ιδιαίτερα μέσω της Συνέλευσης Ίσης Εκπροσώπησης, το δημοκρατικό όργανο της Σύμβασης ΑΚΕ-ΕΕ που ενώνει την Ευρωπαϊκή Ένωση με 71 χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει εργασθεί για να δημιουργήσει μια εταιρική σχέση βασιζόμενη στην εμπορική και οικονομική ανάπτυξη, στην καταπολέμηση της φτώχειας και στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αρχών.

Μετά από ενέργειες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Σύμβαση της Λομέ περιέχει ήδη μία "δημοκρατική ρήτρα", δηλαδή τη δυνατότητα να αναστέλλεται η βοήθεια προς τις χώρες ΑΚΕ οι οποίες κρίνονται ένοχες για σοβαρές παραβιάσεις των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Η σύμφωνη γνώμη του Κοινοβουλίου έχει καταστεί απαραίτητη προκειμένου να αποφασισθεί η ένταξη νέων κρατών μελών, να εγκριθούν συμφωνίες σύνδεσης με τρίτες χώρες και να συναφθούν διεθνείς συμφωνίες.

Αυτό σημαίνει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει πλέον το δικαίωμα να επικυρώνει ή να απορρίπτει κυριαρχικά τις διεθνείς συμφωνίες. Ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένο όσον αφορά την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου, αξιοποιεί την εξουσία αυτή προκειμένου να απαιτεί από τρίτες χώρες να βελτιώσουν την κατάσταση των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Έτσι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν δίστασε να απορρίψει μια ολόκληρη σειρά χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων με τρίτες χώρες στο όνομα των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ασκώντας πίεση στις χώρες αυτές προκειμένου να ελευθερώσουν πολιτικούς κρατούμενους ή να αναλάβουν διεθνείς δεσμεύσεις για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Ακόμη το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθιέρωσε πριν από δώδεκα χρόνια το ΒΡΑΒΕΙΟ ΖΑΧΑΡΩΦ με το οποίο κάθε χρόνο τιμάται μία προσωπικότητα που διακρίθηκε ιδιαίτερα στον αγώνα για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Δεν είναι σπάνιο φαινόμενο προσωπικότητες που τιμήθηκαν με το ΒΡΑΒΕΙΟ ΖΑΧΑΡΩΦ να λάβουν κατόπιν, σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, το ΒΡΑΒΕΙΟ ΝΟΜΠΕΛ ΕΙΡΗΝΗΣ.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΚΟΙΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνεργασία, που εγκαινιάστηκε στην αρχή της δεκαετίας του 1970, έχει ως στόχο να ξεπεράσει το οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο που καθιερώθηκε από τις κοινοτικές Συνθήκες, προκειμένου να καταλήξει σε μια πραγματική κοινή δράση των κρατών μελών στα θέματα εξωτερικής πολιτικής. Στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίστηκε η ανάγκη να ενσωματωθεί στην εξωτερική πολιτική μία διάσταση κοινής ασφάλειας που θα αναλαμβάνεται από κοινού (ΚΕΠΠΑ: Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας). Κατ' αρχήν, καλύπτει όλους τους τομείς της διεθνούς πολιτικής που άπτονται των συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί φυσική προέκταση της κοινοτικής δραστηριότητας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποδίδει κατά τις συζητήσεις του μεγάλη σπουδαιότητα στην ΚΕΠΠΑ, ειδικότερα στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων, Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Κοινής Ασφάλειας και Αμυντικής Πολιτικής.

Η προεδρία του Συμβουλίου ζητεί τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά τις κύριες πτυχές και τις βασικές επιλογές της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας και μεριμνά ώστε να λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι θέσεις του. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενημερώνεται τακτικά από την προεδρία και την Επιτροπή για τις εξελίξεις όσον αφορά την εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της Ένωσης. Εφεξής, θα παρουσιάζεται προφορικά, κατά τακτικά διαστήματα, στο Κοινοβούλιο η έκθεση του Υπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και την Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ), αξίωμα που δημιουργήθηκε από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ και του οποίου ο κάτοχος ορίστηκε για πρώτη φορά από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο απευθύνει ερωτήσεις ή διατυπώνει συστάσεις προς το Συμβούλιο. Διεξάγει κάθε χρόνο συζήτηση για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

2.1 ΣΤΟΧΟΙ

1. Μεταξύ των λόγων που συνηγορούν για τη θέσπιση κοινής γεωργικής πολιτικής, συγκαταλέγονται και οι εξής: η ανάγκη για τη θεμελίωση ενός σταθερού συστήματος εφοδιασμού του πληθυσμού που θα διασφαλίζει σε αυτόν τη διανομή των τροφίμων, ο στόχος της παγίωσης της θέσης του αγροτικού τομέα σε σχέση με το σύνολο της οικονομίας και στο πλαίσιο της περιφερειακής πολιτικής, η βούληση να προαχθούν οι αναγκαίες οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές που θα δώσουν στους αγρότες τη δυνατότητα να επωφεληθούν από την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, τέλος η συνειδητοποίηση της θεμελιώδους σημασίας του αγροτικού τομέα στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.
2. Η συνθήκη περί ιδρύσεως της ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας απαριθμεί τους στόχους της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ).
 - ✓ Να αυξάνει την παραγωγικότητα της γεωργίας με την ανάπτυξη της τεχνικής προόδου, με την εξασφάλιση της ορθολογικής ανάπτυξης της γεωργικής παραγωγής, καθώς και της άριστης χρησιμοποίησης των συντελεστών παραγωγής, ιδίως του εργατικού δυναμικού.
 - ✓ Να εξασφαλίζει ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο στο γεωργικό πληθυσμό.
 - ✓ Να σταθεροποιεί τις αγορές.
 - ✓ Να εξασφαλίζει τον ανεφοδιασμό.
 - ✓ Να διασφαλίζει λογικές τιμές κατά την προσφορά αγαθών στους καταναλωτές.

2.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Μετά την σύσκεψη της Stresa του 1958 το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο εκπόνησε εκθέσεις ίδιας πρωτοβουλίας, που έθεσαν τις βάσεις μιας κοινής αγροτικής πολιτικής. Από τότε και μετά το ΕΚ ασκεί πραγματική επιρροή πάνω στην εν γένει ΚΓΠ.

Από την ανάδειξη του με απευθείας εκλογές και μετά, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο άρχισε να εγκρίνει όλο και περισσότερες εκθέσεις ίδιας πρωτοβουλίας για τους διάφορους γεωργικούς τομείς. Για παράδειγμα, ο συνολικός αριθμός των εκθέσεων που υπέβαλλε η Επιτροπή Γεωργίας ήταν 286 για την πρώτη Κοινοβουλευτική περίοδο.

Η διαδικασία της δημοσιονομικής συνεννόησης με το Συμβούλιο, που εγκαταστάθηκε το 1975, χρησιμοποιήθηκε σε διάφορες ευκαιρίες στο πλαίσιο της

διαρθρωτικής πολιτικής, ορισμένες φορές μάλιστα με εξαιρετική επιτυχία και ουσιώδεις τροποποιήσεις των 'κοινών θέσεων' του Συμβουλίου. Το 1985, με την μεταρρύθμιση του αμπελοοινικού τομέα, εφαρμόστηκε η διαδικασία της συνεννόησης για πρώτη φορά σε θέματα της ΚΓΠ, διαδικασία που εφαρμόστηκε και πάλι το 1987 λόγω της νέας διαρθρωτικής πολιτικής και των σχετικών μεταρρυθμίσεων, τον δε Απρίλιο του 1988 για τη δέσμη των γεωργικών σταθεροποιητών, για την πρόταση περί διακοπής της γεωργικής δραστηριότητας και για το σχέδιο εγκατάλειψης γαιών, τέλος σε τον Ιούνιο 1988 για τη μεταρρύθμιση των διαρθρωτικών ταμείων και για την δημοσιονομική πειθαρχία στον τομέα της ΚΓΠ, συνεννόηση που κατέληξε σε διοργανωτική συμφωνία μεταξύ Κοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής.

Από το 1991, οι εργασίες του ΕΚ επί των γεωργικών θεμάτων εστιάστηκαν στο θέμα της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ. Το ΕΚ ενέκρινε, την άνοιξη του ίδιου έτους, την έκθεση για τις προτάσεις κανονισμού τις γνωστές ως «Μεταρρύθμιση του '92», στο δε συνημμένο ψήφισμα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επικροτούσε την προτεινόμενη μεταρρύθμιση και επέκρινε το γεγονός ότι αποκλείονταν από αυτή τα μεσογειακά προϊόντα.

Το 1994, εξετάσθηκε στην Επιτροπή Γεωργίας του ΕΚ η πρόταση μεταρρύθμισης του αμπελοοινικού τομέα η οποία, κατά την άποψη του ΕΚ, ήταν πολύ απαισιόδοξη, επεξέτεινε υπερβολικά την αρχή της επικουρικότητας και μαρτυρούσε πολύ μικρό πνεύμα αλληλεγγύης, δεδομένου ότι προέβλεπε τη συγχρηματοδότηση των διαρθρωτικών μέσων εισοδηματικής στήριξης τη στιγμή που σε άλλους ήδη μεταρρυθμισμένους τομείς η κοινοτική χρηματοδότηση κάλυπτε το 100%. Η πρόταση βελτιώθηκε και εγκρίθηκε το 1999, κατά τις διαπραγματεύσεις για την Ατζέντα 2000. Όσον αφορά τον προβληματισμό για τον τομέα των οπωροκηπευτικών, που ξεκίνησε επίσης το 1994, ολοκληρώθηκε το 1996, συγκεντρώνοντας τις έντονες επικρίσεις του ΕΚ.

Η μεταρρύθμιση του 1992 εγκρίθηκε για τρεις συνεχόμενες περιόδους εμπορίας και είχε ως αποτέλεσμα τον ετήσιο καθορισμό των τιμών και των συναφών μέτρων μέχρι το 1997. Το καλοκαίρι του 1997, η επιτροπή υπέβαλλε νέα πρόταση μεταρρύθμισης της ΚΓΠ στο έγγραφο της με τίτλο Ατζέντα 2000, και ακολούθησαν την Άνοιξη του 1998, διάφορες προτάσεις κανονισμών.

2.2.1. Η ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΚΓΠ

Στις αρχές της δεκαετίας του '80, εξ αιτίας της υποβάθμισης της κατάστασης στον γεωργικό τομέα και του αντιστοίχου υψηλού δημοσιονομικού κόστους καθώς και της έλλειψης ισορροπίας μεταξύ της προσφοράς και ζήτησης στις ευρωπαϊκές και διεθνείς αγορές και των αυξημένων μονομερών, διμερών και πολυμερών δεσμεύσεων της Κοινότητας (ως συνέπεια των προτιμησιακών συμφωνιών με τρίτες χώρες), δημιουργείται ένα πλαίσιο πάνω στο οποίο εφαρμόστηκαν οι διαδοχικές μεταρρυθμίσεις της ΚΓΠ. Έτσι μπορούμε να

διακρίνουμε τρεις φάσεις μεταρρυθμίσεων: μια πρώτη φάση με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Φεβρουαρίου 1988, όπου ελήφθη μια σειρά αποφάσεων επί της βάσης των έγγραφων της Πράσινης Βίβλου, μια δεύτερη φάση αργότερα με την παρουσίαση της Ανακοίνωσης της Επιτροπής, με τίτλο «Εξέλιξη και μέλλον της ΚΓΠ» στο Συμβούλιο, και μια τρίτη φάση, από το Συμβούλιο Υπουργών του Μάιου 1992 και μετά.

Στις δύο πρώτες φάσεις, οι αλλαγές που έγιναν ήταν βασικά δύο ειδών:

1. Περιοριστικά μέτρα στις τιμές και στους μηχανισμούς των ΚΟΑ, ως συμβολή στην προσπάθεια σταθεροποίησης των αγορών,
2. Διαρθρωτικά μέτρα, με σκοπό τόσο την αντιστάθμιση των επιπτώσεων που τα πρώτα μέτρα είχαν για τους αγρότες, όσο και τη μείωση της παραγωγής.

Η τρίτη φάση της μεταρρύθμισης προϋποθέτει μια ριζική αλλαγή του μέχρι σήμερα εφαρμοζόμενου συστήματος στήριξης της γεωργίας, με την αντικατάσταση των τιμών εγγύησης από αντισταθμιστικές πληρωμές και από άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις. Η Ατζέντα 2000 μπορεί να θεωρηθεί ως η τελευταία φάση της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, που σηματοδοτείται από την επικείμενη προσχώρηση των ΧΚΑΕ και την επερχόμενη αναθεώρηση των συμφωνιών της ΠΟΕ. Το περιεχόμενο της συνίσταται στην επέκταση της αντικατάστασης των εγγυημένων τιμών από τις άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις στους βασικούς "ηπειρωτικούς" τομείς (πόες, βόειο κρέας, γάλα) και συμπληρώνεται από την μεταρρύθμιση των διάφορων αποκαλούμενων "μεσογειακών" τομέων (ελαιόλαδο, καπνός, οίνος) ή περιφερειακών περιοχών (μπαλιάνο).

Με την ολοκλήρωση των τριών φάσεων της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ, αυτόματα προχωρούμε στην τέταρτη και τελική φάση της μεταρρύθμισης αυτής που πρόκειται να διαρκέσει από το 2000 έως το τέλος του 2006. Στο νέο σκηνικό που σημαίνεται με το τέλος της χιλιετίας και φέρει την σφραγίδα της μελλοντικής ένταξης των Χωρών της Ανατομικής Ευρώπης, της αναθεώρησης των Συμφωνιών της ΓΣΔΕ κ.τ.λ, απαιτείται να υπάρξει αναπροσανατολισμός της ΚΓΠ για την προάσπιση του αγροτικού κόσμου και του κόσμου της υπαίθρου των Δεκαπέντε. Ο στόχος αυτός συνίσταται στην παγίωση, στο πλαίσιο μιας όλο και πιο προσανατολιζόμενης προς την αγορά της πολιτικής, του ευρωπαϊκού αγροτικού μοντέλου, και βασίζεται στην ταυτόχρονη επίτευξη τριών στοιχείων: ενός κατ' αρχάς οικονομικού στοιχείου, που συνίσταται στην παραγωγή τροφίμων για τους καταναλωτές και των πρώτων υλών για την βιομηχανία, στη συμβολή τους για την ανάπτυξη της οικονομίας, της απασχόλησης και την εμπορική ισορροπία. Τέλος υπάρχει η περιβαλλοντική συνιστώσα της διατήρησης των ειδών και της προστασίας τους χώρου, στο πλαίσιο μιας εκτατικής γεωργικής ανάπτυξης.

Τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αφορούν την μεταρρύθμιση της ΚΓΠ είναι με χρονολογική σειρά τα ακόλουθα:

Στις 11 Δεκεμβρίου 1991 ενέκρινε το ΕΚ το σχετικό ψήφισμα για την εξέλιξη και το μέλλον της ΚΓΠ, όπου επικροτείται η εν λόγω μεταρρύθμιση προκειμένου να διορθωθούν ανισομέρειες και ανισότητες και να δοθούν απαντήσεις σε ζητήματα προϋπολογισμού , περιβάλλοντος και εξωτερικού εμπορίου και να εξασφαλισθεί για τους αγρότες ένα δίκαιο επίπεδο ζωής βάσει των αρχών της ΚΓΠ(ενιαία αγορά , κοινοτική προτίμηση και κοινοτική αλληλεγγύη). Το ψήφισμα προσεγγίζει διάφορα ζητήματα της μεταρρύθμισης του 1992, από το περιβαλλοντικό έως την ανάπτυξη , θίγοντας πτυχές περιφερειακού , δημοσιονομικού , εμπορικού και κοινωνικού χαρακτήρα, επικρίνει δε το γεγονός ότι οι μεταρρυθμίσεις αυτές δεν καλύπτουν τα μεσογειακά προϊόντα και άλλους τομείς όπως τη ζάχαρη. Η επιτροπή Γεωργίας , καθώς και άλλες κοινοβουλευτικές επιτροπές , πραγματοποίησαν δημόσιες ακροάσεις για το θέμα των μεταρρυθμίσεων αυτών. Το ΕΚ επέκρινε τη μεταρρύθμιση αυτή διότι αυτή δεν εγγυάται επαρκή ασφάλεια στους αγρότες και υπάρχει ο φόβος ότι οι αντισταθμιστικές πληρωμές πιθανόν να καταργηθούν στο μέλλον για δημοσιονομικούς λόγους.

Τον Φεβρουάριο 1996, το ΕΚ ενέκρινε άλλο ψήφισμα σχετικά με τις προοπτικές της ΚΓΠ. Στο ψήφισμα αυτό τονίζεται η ανάγκη να συμπληρωθεί το συντομότερο η μεταρρύθμιση και να καλύψει όλους τους τομείς , βάση των αρχών που διέπουν αυτή την ίδια αλλά και στο πλαίσιο των συμφωνιών του Μικτού Συμβουλίου του Σεπτεμβρίου 1996. Το ψήφισμα ζητεί επίσης από την Επιτροπή να υποβάλλει συνολικό απολογισμό της μεταρρύθμισης του 1992 και λεπτομερή εκτίμηση των επιπτώσεων που είχαν οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν GATT και τις συμφωνίες που συνήφθηκαν με τρίτες χώρες.

Αυτό είναι το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσονται οι προαναφερθείσες προτάσεις της Ατζέντας 2000 για την μεταρρύθμιση της ΚΓΠ. Το ΕΚ ξεκίνησε την συζήτηση αρχικά σε γενικό επίπεδο, με την έκθεση Oostlan – der Baron που περιλάμβανε και την γνωμοδότηση της Επιτροπής Γεωργίας και Ανάπτυξης της Υπαίθρου , ενώ ακολούθησε η αναφερόμενη ειδικώς στα γεωργικά θέματα έκθεση Cuijha. Αργότερα το ΕΚ, ενέκρινε ψηφίσματα για την μεταρρύθμιση κάθε τομέα συγκεκριμένα : έκθεση Garot (βόειο κρέας) , έκθεση GORLACH (ανάπτυξη της υπαίθρου) , έκθεση Goepel (γάλα) , έκθεση Sonneveld (ΧΚΑΕ), έκθεση Mulder (χρηματοδότηση) , έκθεση Graefe zu Baringdorf (καθεστώς άμεσων ενισχύσεων), έκθεση Martin (οίνος) , έκθεση Fantuzzi (σιτηρά).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΓΑΛΛΙΑ ΕΥΡΩΠΗ

3.1 ΣΤΟΧΟΙ

Η συνθήκη της Ρώμης προέβλεπε μια κοινή αλιευτική πολιτική : οι στόχοι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής τους ακολουθεί επίσης και η Κοινή Αλιευτική Πολιτική (ΚΑΠ) καθόσον ως γεωργικά προϊόντα νοούνται 'τα προϊόντα του εδάφους , της κτηνοτροφίας και της αλιείας και τα προϊόντα πρώτης μεταποίησης τα οποία έχουν άμεση σχέση με αυτά'. Οι στόχοι αυτοί είναι: αύξηση της παραγωγικότητας , σταθεροποίηση των αγορών, διασφάλιση της διαθεσιμότητας τροφοδοσίας και η διασφάλιση προσιτών τιμών για τον καταναλωτή. Οι αρχικοί αυτοί στόχοι διευκρινίσθηκαν με τον νέο κανονισμό του Συμβουλίου.

3.2. ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ο κανονισμός 170/83 θεσπίζει πραγματικά της ΚΑΠ. Σε αυτόν αναλαμβάνονταν η δέσμευση των ΑΟΖ, θεσπίζονταν η έννοια της σχετικής σταθερότητας και προβλεπόταν μέτρα για την συντηρητική διαχείριση με βάση τα ΣΕΑ και τις ποσοτώσεις. Η πολιτική αυτή έπρεπε να εξακολουθήσει να ισχύει για μια αρχική περίοδο 10 ετών, να αναθεωρηθεί το 1992 και εν συνεχεία να παραταθεί για ακόμη 10 χρόνια μέχρι το 2002. Η ΚΑΠ προσαρμόστηκε επίσης μετά την απόσυρση της Γροιλανδίας από την Κοινότητα το 1985, με την προσχώρηση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας το 1986 και με την επανένωση της Γερμανία το 1990. Τα τρία αυτά γεγονότα επέδρασαν στο μέγεθος και τη διάθρωση του Κοινοτικού στόλου και των αλιευτικών δυνατοτήτων του. Η αλιεία κατέστη ένα επίμαχο ζήτημα στις διαπραγματεύσεις για την τρίτη διεύρυνση της ΕΕ το 1994, όταν η Νορβηγία αρνήθηκε την προσχώρηση της.

3.3.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Παρά το γεγονός ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενεργεί μόνο συμβουλευτικά, διαδραμάτισε κομβικό ρόλο σε κάθε φάση της αναθεώρησης της ΚΑΠ. Το βασικό έργο που επετέλεσε η τότε αποκαλούμενη Υποεπιτροπή Αλιείας, η οποία το 1994 κατέστη Επιτροπή Αλιείας, έδωσε τη δυνατότητα να διατυπωθούν γνώμες επί όλων των εκθέσεων και προτάσεων που υπέβαλε η Επιτροπή. Μολονότι η συνολική προσέγγιση που εγκρίθηκε από την επιτροπή έγινε αποδεκτή από το Κοινοβούλιο, αυτό διατύπωσε ορισμένες επικρίσεις ,όπως

η ανάγκη να εξετασθεί κατά προτεραιότητα η κοινωνική επίπτωση της ακολουθούμενης πολιτικής. Σε ψήφισμα που ψηφίστηκε τον Νοέμβριο του 1997 με βάση την έκθεση Fraga, το Κοινοβούλιο ζήτησε την εφαρμογή μιας πολιτικής έλεγχου των πόρων με κοινό σύστημα ποινών και κυρώσεων, βαθιά μεταρρύθμιση της κοινής οργάνωσης αγορών καθώς και ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας και της βιομηχανίας μεταποίησης ως πηγών προστιθέμενης αξίας. Το Κοινοβούλιο πρότεινε επίσης την εφαρμογή δικαιώματος ιδιοκτησίας που, σε ζητήματα αλιείας, θα μεταφέρεται και τόνισε τις κοινωνικές επιπτώσεις που θα έχουν οι προτεινόμενες αλλαγές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

4.1 ΣΤΟΧΟΙ

Η Κοινότητα αποσκοπεί στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διάφορων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης πλέον μειονεκτικών περιοχών. Βάση αυτής της αρχής τα διαρθρωτικά ταμεία (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης –ΕΤΠΑ, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο- ΕΚΤ, Τμήμα Προσανατολισμού και Εγγυήσεων – ΕΓΤΠΕ και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕ) , αναφέρονται ως όργανα υλοποίησης του στόχου αυτού. Η συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση ενίσχυσε την συνοχή και την κατέστησε πυλώνα της Συνθήκης. Η πορεία προς την ΟΝΕ θα μπορούσε να έχει παροξύνει τις περιφερειακές διαφορές εάν δεν είχε χορηγηθεί μεγαλύτερη οικονομική βοήθεια για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας των λιγότερο ανεπτυγμένων κρατών μελών.

Εξάλλου, ακόμη και αυστηρότερες κοινοτικές διαταράξεις ,όσον αφορά για παράδειγμα την προστασία του περιβάλλοντος, θα έχουν ως συνέπεια πολύ μεγαλύτερο κόστος για ορισμένα κράτη μέλη τα οποία αγωνίζονται ταυτοχρόνως να μειώσουν τις δημόσιες δαπάνες ώστε να ανταποκρίνονται στα κριτήρια της ΟΝΕ.

Παρά ταύτα , η συμφωνία που έγινε στο Εδιμβούργο τον Δεκέμβριο το 1992 προβλέπει ποσά χαμηλότερα από αυτά που η Επιτροπή είχε θεωρήσει ως απαραίτητα, ενώ οι δημοσιονομικές αυξήσεις θα πραγματοποιηθούν σε πολύ μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Εδιμβούργου επιβεβαίωσε ότι μόνον τα τέσσερα κράτη μέλη που έχουν επιλέγει για τις ενισχύσεις του Ταμείου Συνοχής (Ιρλανδία , Πορτογαλία , Ισπανία ,Ελλάδα) θα έχουν πρόσβαση σε αυτές ,ανακοίνωσε επίσης ενδεικτική κατανομή μεταξύ των τεσσάρων αυτών κρατών. Όλες αυτές οι πολιτικές αποφάσεις επιβεβαιώθηκαν μέσω της εγκρίσεως του κανονισμού που καθιέρωσε το δημοσιονομικό όργανο συνοχής και το Ταμείο Συνοχής το Μάιο του 1994.

Η αναθεώρηση για την οποία η Επιτροπή υπέβαλλε τη σχετική ρύθμιση το Μάρτιο του 1998, έχει υποβληθεί στο συμβούλιο για γνωμοδότηση ,και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

4.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Στις 10 Ιουνίου 1992 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα με το οποίο υποστήριξε τις προτάσεις της Επιτροπής όσον αφορά τη συνοχή, εξέφραζε όμως αμφιβολίες ως προς την επάρκεια της προτεινόμενης χρηματοδότησης προκειμένου να εξασφαλισθούν οι αναγκαίοι πόροι για μια αποτελεσματική εφαρμογή της διαρθρωτικής πολιτικής.

Για την ανανέωση των κανονισμών των διαρθρωτικών ταμείων, χρειάστηκε μια ιδιαίτερα έντονη νομοθετική δραστηριότητα. Η γνωμοδότηση του ΕΚ εξεδόθη στις 14 Ιουλίου 1992 μετά την προβλεπόμενη διαδικασία σε δυο φάσεις. Το Κοινοβούλιο πέτυχε από πλευράς της Επιτροπής ρητή δήλωση (η οποία δημοσιεύτηκε ως παράρτημα στα πρακτικά της συνεδού τα 12^ης Ιουλίου 1993) η οποία καθιέρωσε ένα κώδικα δεοντολογίας ως προς την εφαρμογή των διαρθρωτικών πολιτικών. Το ΕΚ συνδέεται στενά με τη διαδικασία κατάρτισης των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης, καθώς και με την εφαρμογή και την αξιολόγηση τους. Ο κώδικας αυτός δεοντολογίας έδωσε αφορμή για ένα εξαιρετικά εποικοδομητικό διάλογο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Επιτροπής Περιφερειακής Πολιτικής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο πλαίσιο αυτό το ΕΚ τάχθηκε υπέρ του σχεδίου απόφασης της Επιτροπής σε θέματα πληροφόρησης και διαφήμισης των παρεμβάσεων για τα διαρθρωτικά ταμεία καθώς και επί του σχεδίου κανονισμού όσον αφορά διάφορες ατασθαλίες και την ανάκτηση των ποσών που έχουν επενδυθεί στο πλαίσιο χρηματοδότησης των διαρθρωτικών πολιτικών.

Στο ψήφισμα του σχετικά με την πρώτη τριετή έκθεση της Επιτροπής για την οικονομική και κοινωνική συνοχή, που εγκρίθηκε στις 19 Νοεμβρίου 1997, το ΕΚ επιβεβαιώνει την προτεραιότητα της καταπολέμησης των εδαφικών ανισοτήτων. Εκτιμά ότι η κοινωνική και οικονομική συνοχή πρέπει να παραμείνουν το κύριο και θεμελιώδες στοιχείο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και θεωρεί ότι, προς το σκοπό αυτό, η ιδέα της συνοχής, που καθιερώθηκε από την Συνθήκη ως ένας από τους στόχους κλειδί, ταυτόχρονα με την ενιαία αγορά και την νομισματική ένωση, ξαναζωντανεύει την αρχή της αλληλεγγύης, η οποία αποτελεί σημαντική πολιτική κληρονομιά. Το ΕΚ θεωρεί κατά συνέπεια ότι είναι επιτακτική ανάγκη να παγιωθεί η συνοχή, ώστε να εξασφαλισθεί σε όλες τις χώρες και σε όλες τις κοινωνικές ομάδες απόλυτη ισότητα ευκαιριών ως προς την πρόσβαση στα οφέλη από το κοινό σχέδιο και να διαφυλαχθεί η συναίνεση για την ίδια την Ένωση. Τέλος το ΕΚ έχει την άποψη ότι η προσεχής αναθεώρηση των διαρθρωτικών ταμείων θα πρέπει να έχει ως αφετηρία την ενίσχυση των αρχών της αναθεώρησης του 1998, υιοθετώντας τα κριτήρια απλούστευσης, της διαφάνειας, της επικουρικότητας, της ελαστικότητας και της συνεργασίας με τις αρχές των δήμων και των περιφερειών.

Το ΕΚ ασκεί επίσης πίεση στην Επιτροπή να καθιερώσει δείκτες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, ώστε να υπάρχει ένας κατάλληλος

πίνακας για τον ακριβέστερο εντοπισμό των λεγόμενων ζωνών κοινωνικού αποκλεισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΕΤΠΑ)

Το ΕΤΠΑ κατέστη μετά την έγκριση της ενιαίας πράξης και την έναρξη ισχύος της Συνθήκης του Μάαστριχ, το κυριότερο κοινοτικό όργανο αποκατάστασης των περιφερειακών ανισοτήτων.

5.1. ΣΤΟΧΟΙ

Το άρθρο 158 ΕΚ όπως τροποποιήθηκε από την Συνθήκη του Μάαστριχ αναφέρει τα εξής : 'Η Κοινότητα ,προκείμενου να προαχθεί η αρμονική ανάπτυξη του συνόλου της, αναπτύσσει και εξακολουθεί τη δράση της με σκοπό την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής της συνοχής. Ιδιαίτερος η Κοινότητα αποσκοπεί στη μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών , συμπεριλαμβανόμενου και των αγροτικών περιοχών.' Το άρθρο 160 αναφέρει ότι το ΕΤΠΑ αποσκοπεί να συμβάλλει στη διόρθωση των κυριοτέρων περιφερειακών ανισοτήτων ,μέσω της συμμετοχής στην ανάπτυξη και τη διαρθρωτική αναπροσαρμογή των περιοχών που παρουσιάζουν καθυστέρηση στην ανάπτυξη τους , καθώς και τον αναπροσανατολισμό των βιομηχανικών περιφερειών που παρακμάζουν.

5.2 ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ

Τα ποσά που διατέθηκαν για τα διαρθρωτικά μέτρα αυξάνονταν ολοένα: έτσι κατά την περίοδο 1993-1999, αυξήθηκαν από 21 σε 30 δις. ευρώ, σημείωσαν δηλαδή αύξηση κατά 41%. Το πόσο αυτό περιλάμβανε και το καινούργιο ταμείο συνοχής, το οποίο παρείχε συμπληρωματική βοήθεια στα κράτη μέλη των οποίων το ΑΕΠ ήταν κατώτερο από το 90% του μέσου κοινοτικού όρου (Ισπανία, Ελλάδα, Ιρλανδία και Πορτογαλία). Στα επόμενα δέκα χρόνια (1989-1999), οι χορηγήσεις στα διαρθρωτικά ταμεία είχαν τριπλασιασθεί σε πραγματικούς αριθμούς. Το 1999, το 35% περίπου του προϋπολογισμού της ΕΕ διετεθή συνεπώς σε διαρθρωτικά μέτρα. Συγκριτικά μπορούμε να αναφερθούμε στο τμήμα που διατέθηκε για την Γεωργία και το οποίο είναι περίπου 45%.

Στις 18 Μαρτίου 1998, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε προτάσεις κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία από το 2000 έως 2006. Οι προτάσεις αυτές εκθέτουν εν λεπτομερεία τους προσανατολισμούς που είχε καθορίσει η επιτροπή στο έγγραφο στρατηγικής της με τίτλο 'Ατζέντα 2000' το οποίο δημοσιεύτηκε τον Ιούλιο του 1997. Περιληπτικά η προτεινόμενη μεταρρύθμιση

οικοδομείται γύρω από τρεις άξονες και συγκεκριμένα : μια μεγαλύτερη συγκέντρωση των ενισχύσεων , απλουστευμένη και αποκεντρωμένη λειτουργία των ταμείων και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας τους καθώς και του έλεγχου τους .

5.3. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η μορφή των κανονισμών –πλαίσιο που ενεκρίθησαν τον Ιούλιο του 1993 από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο για τα Διαρθρωτικά Ταμεία είχε ουσιαστικά ως στόχο την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαρθρωτικών ενεργειών της Κοινότητας διατηρώντας ταυτόχρονα τις αρχές της μεταρρύθμισης του 1998. Στη νέα πρόταση κανονισμού ο ρόλος της Επιτροπής και των κρατών μελών στην εκπόνηση και την εφαρμογή των εγγράφων προγραμματισμού διευκρινίζεται εκ των πρότερων. Η διευκρίνιση αυτή ανταποκρίνεται στη βούληση της Επιτροπής να εγγυηθεί μια σαφέστερη κατανομή αρμοδιοτήτων και μια ενισχυμένη εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας. Η Επιτροπή είναι ο θεματοφύλακας των στρατηγικών προτεραιοτήτων , η διαχείριση όμως των προγραμμάτων είναι κατ' αρχήν αποκεντρωμένη.

Μεταξύ των κοινοτικών στόχων που πρέπει να προωθηθούν στα προγράμματα , η πρόταση της Επιτροπής αναφέρει συγκεκριμένα έναν υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας , ένα υψηλό επίπεδο απασχόλησης , τη βιώσιμη ανάπτυξη , καθώς και την προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών.

Εξάλλου η εταιρική σχέση θα έπρεπε να επεκταθεί στις περιφερειακές και τοπικές αρχές, τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους και τους άλλους αρμόδιους ουρανισμούς , ιδιαίτερα για την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση ισότητας ανδρών και γυναικών. Η εταιρική σχέση θα έπρεπε να εμβαθύνει σε όλα τα στάδια , εμπλέκοντας τους εταίρους ήδη από την έγκριση του αναπτυξιακού προγράμματος, ιδίως δε τις περιβαντολογικές οργανώσεις.

5.4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Κοινοβούλιο είχε έντονα υποστηρίξει την αύξηση της προικοδότησης των Διαρθρωτικών Ταμείων που θεωρούσε ως ελάχιστη προϋπόθεση για να μην χάσουν οι μειονεκτικές περιοχές από την αρχή έδαφος στην ενιαία αγορά και στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Το Κοινοβούλιο ενεργή συμμετοχή στην αναθεώρηση των κανονισμών των Διαρθρωτικών Ταμείων και πέτυχε τους στόχους που είχε θέσει ,όσον αφορά την ενίσχυση του ρόλου των τοπικών , την σταθερότερη δέσμευση υπέρ της αρχής της προσθετικότητας και την καλύτερη διαχείριση των Ταμείων.

Δεν υπήρχε πρόβλεψη να κληθεί να γνωμοδοτήσει ο Κοινοβούλιο σχετικά με την εφαρμογή των κανονισμών αυτών , διαδραμάτισε όμως ενεργό ρόλο , κυρίως όσον αφορά την εξέταση των προτάσεων της Επιτροπής σχετικά με

τις κοινοτικές πρωτοβουλίες. Ο κώδικας δεοντολογίας που εγκρίθηκε σε συμφωνία με την Επιτροπή, μετά την αναδιάρθρωση του ΕΤΠΑ το 1993, προβλέπει ότι το Κοινοβούλιο πρέπει να ενημερώνεται τακτικά σχετικά με τις δραστηριότητες του Ταμείου. Η αυξημένη συμμετοχή του ΕΚ στην εφαρμογή των κοινοτικών διαρθρωτικών μέτρων, προβλέπεται συγκεκριμένα με τη διαβίβαση στο ΕΚ των καταστάσεων με τις επιλεγμένες περιφέρειες, των αναπτυξιακών σχεδίων που υποβάλλονται από τα κράτη, των κοινοτικών πλαισίων στήριξης, των κανονισμών που αφορούν τον έλεγχο και τη διαφήμιση καθώς και τις κοινοτικές πρωτοβουλίες, προ της εγκρίσεως τους από την Επιτροπή.

Όσον αφορά τη μεταρρύθμιση των Διαρθρωτικών Ταμείων, το ΕΚ θα γνωμοδοτήσει με σύμφωνη γνώμη για τον κανονισμό – πλαίσιο ή ‘συντονισμού’ με τις γενικές διατάξεις για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και με τη διαδικασία συνεργασίας για το νέο κανονισμό ΕΤΠΑ. Δεν θα μπορέσει ωστόσο να γνωμοδοτήσει οριστικά παρά μόνο αφ’ότου το Συμβούλιο είναι σε θέση να υιοθετήσει σταθερές δεσμεύσεις ειδικά για ότι αφορά τις δημοσιονομικές προοπτικές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

Το άρθρο 160 της Συνθήκης ΕΚ προβλέπει τη δημιουργία ενός ταμείου συνοχής με σκοπό να συμβάλλει οικονομικά στην υλοποίηση των προγραμμάτων στον τομέα του περιβάλλοντος και των διευρωπαϊκών δικτύων υποδομής για τις μεταφορές. Στη βάση αυτή τον Μάιο του 1994, το Συμβούλιο της Ένωσης ενέκρινε τον κανονισμό με τον οποίο δημιουργείται το Ταμείο Συνοχής.

6.1. ΣΤΟΧΟΙ

Το ταμείο συνοχής συμβάλλει στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας. Παρέχει οικονομική συμβολή στα προγράμματα που εμπίπτουν εις αμφοτέρους τους σχετικούς τομείς στα κράτη μέλη το ακαθάριστο εθνικό προϊόν (ΑΕΠ) ανά κάτοικο είναι κατώτερο του 90% του μέσου κοινοτικού όρου και τα οποία κράτη μέλη έχουν θέσει σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα με σκοπό την ικανοποίηση των προϋποθέσεων οικονομικής σύγκλισης.

Στις 18 Μαρτίου 1998 η Επιτροπή υπέβαλε δύο προτάσεις τροποποίησης, εκ των οποίων η μια αφορούσε τα άρθρα του Κανονισμού αυτού καθεαυτού που υπεβλήθη για έγκριση στο Συμβούλιο κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Κοινοβουλίου, και μια η δεύτερη η οποία αφορούσε τις τροποποιήσεις στο παράρτημα II του κανονισμού. Οι τροποποιήσεις αυτές ενεκρίθησαν από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία κατόπιν διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

6.2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

Το ταμείο συνοχής που τέθηκε σε ισχύ το Μάιο του 1994, αντικαθιστά το οικονομικό όργανο συνοχής που είχε τεθεί σε ισχύ από το Συμβούλιο την 1^η Απριλίου 1993. Το ταμείο αυτό διευκολύνει την χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων στα τέσσερα κράτη μέλη των οποίων το ακαθάριστο εθνικό προϊόν ανά κάτοικο είναι κατώτερο του 90% του μέσου κοινοτικού όρου, ήτοι την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία. Τα ποσά που αποδεσμεύτηκαν υπέρ του οικονομικού οργάνου συνοχής ανέρχονταν σε 1,5 δις.€ το 1993, 1,75 δις.€ το 1994 και 2 δις. € για το 1995.

6.3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Οι στόχοι και το πεδίο εφαρμογής του ταμείου συνοχής είναι εκείνοι του οικονομικού οργάνου συνοχής το οποίο διαδέχεται το ταμείο συνοχής. Ο

κανονισμός ανέφερε ότι μέχρι το τέλος του 1999, μόνο τα τέσσερα κράτη μέλη που θα ανταποκρίνονταν στο κριτήριο σχετικά με το ακαθάριστο εθνικό προϊόν θα ήταν επιλέξιμα για την χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης. Η επιλεξιμότητα τους επανεξετάστηκε το 1996 προκειμένου να εφαρμοστεί το 1999. Κατά την ορισμένη ημερομηνία κανένα από τα επωφελούμενα κράτη μέλη δεν υπερέβη το κατώφλι του 90% του ΑΕΠ σε σχέση με τον κοινοτικό μέσο όρο. Εξάλλου κάθε κράτος μέλος στο οποίο εμφανίζεται υπερβολικό δημόσιο έλλειμμα παύει να είναι επιλέξιμο σε επίπεδο ταμείου συνοχής. Τα τέσσερα προαναφερθέντα κράτη μέλη δέχθηκαν να μη μειώσουν το επίπεδο επενδύσεων στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και της υποδομής των μεταφορών.

Για την περίοδο μεταξύ 1993 και 1999, το συνολικό ύψος των πόρων που δεσμεύτηκαν για το ταμείο συνοχής ανέρχεται σε 15,5 δις. € σε τιμές 1992. Η κατανομή των πιστώσεων υποχρεώσεων κατ' έτος έχει ως εξής :

- 1993 : 1,5 δις. €
- 1994 : 1,75 δις. €
- 1995: 2 δις. €
- 1996 : 2,25 δις. €
- 1997 : 2,5 δις. €
- 1998 : 2,55 δις. €
- 1999 : 2,6 δις. €

Η ενδεικτική κατανομή των συνολικών πόρων του ταμείου μεταξύ των δικαιουμένων ενισχύσεως κρατών μελών , βασισόμενη ουσιαστικά στον πληθυσμό ενός έκαστου , το ΑΕΠ ανά κάτοικο και την έκταση , είναι οι εξής :

- Ισπανία : μεταξύ 52 και 58 %
- Ελλάδα : μεταξύ 16 και 20 %
- Πορτογαλία : μεταξύ 16 και 20 %
- Ιρλανδία : μεταξύ 7 και 10 %

6.4. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Το ταμείο μπορεί να παράσχει ενισχύσεις για τα εξής προγράμματα: περιβαντολογικά προγράμματα που συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων της Συνθήκης στους τομείς της ποιότητας του περιβάλλοντος , της υγείας του ανθρώπου, της χρησιμοποίησης των φυσικών πόρων καθώς και της αντιμετώπισης περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαντολογικών προβλημάτων. Μεταξύ των προγραμμάτων αυτών περιλαμβάνονται και αυτά που προκύπτουν από τα μέτρα που ελήφθησαν προς εφαρμογή της Συνθήκης και που εγγράφονται συγκεκριμένα στο πλαίσιο προτεραιοτήτων που καθορίστηκαν από την κοινοτική πολιτική προστασίας του περιβάλλοντος βάσει του πέμπτου προγράμματος πολιτικής και δράσης σε θέματα περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης

προγράμματα υποδομής μεταφορών κοινού ενδιαφέροντος που χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη και εντοπίζονται στο πλαίσιο των προσανατολισμών που προβλέπονται από την Συνθήκη. Άλλες χρηματοδοτήσεις θα πραγματοποιηθούν για την υλοποίηση προγραμμάτων υποδομής μεταφορών τα οποία θα συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων σχετικά με τα διευρωπαϊκά δίκτυα στους τομείς της υποδομής μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας, μέχρις ότου οι κατάλληλες γενικές κατευθύνσεις εγκριθούν από το Συμβούλιο προπαρασκευαστικές μελέτες που συνδέονται με τα επιλέξιμα προγράμματα μέτρα τεχνικής στήριξης και σχετικές μελέτες.

Η Επιτροπή στην ετήσια έκθεση της για το 1996 σχετικά με το Ταμείο Συνοχής, επεσήμανε ότι ο υπερβολικός κατακερματισμός των προγραμμάτων σε τμήματα αλλοίωσε την αποτελεσματικότητα των επιδοτήσεων. Για το λόγο αυτό, στην πρόταση της για τροποποίηση θεώρησε ουσιώδες να διευκρινίσει την έννοια του προγράμματος. « Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, πρόγραμμα είναι ένα σύνολο εργασιών οικονομικά αδιάκριτων που πληρούν μια συγκεκριμένη τεχνική λειτουργία και έχουν στόχους σαφώς εντοπισμένους οι οποίοι επιτρέπουν να αξιολογηθεί εάν το πρόγραμμα αυτό πλήρη τον όρο καταμέτρησης των συνεπειών στο περιβάλλον.

Το Κοινοτικό ποσοστό ενίσχυσης που χορηγείται από το Ταμείο περιλαμβάνεται μεταξύ του 80 % και 85 % των δημοσίων ή συναφών δαπανών, βάση του είδους των παρεμβάσεων που πρόκειται να πραγματοποιηθούν. Το σύνολο της χορηγούμενης ενίσχυσης σε ένα πρόγραμμα από το Ταμείο και τις άλλες πηγές της Κοινότητας δεν πρέπει να υπερβαίνει το 90 % των συνολικών δαπανών του εν λόγω προγράμματος. Οι προπαρασκευαστικές μελέτες μπορούν κατ' εξαίρεση να χρηματοδοτούνται 100 %.

Καμία θέση δαπάνης δεν μπορεί να δέχεται ταυτόχρονα ενίσχυση από το Ταμείο Συνοχής και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγύησης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης ή το Οικονομικό Όργανο Προσανατολισμού της Αλιείας.

Τα προγράμματα που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν από το ταμείο επιλέγονται από την επιτροπή σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, ενώ πρέπει να εξασφαλίζεται η κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των προγραμμάτων που εμπίπτουν στον τομέα του περιβάλλοντος και αυτών που εμπίπτουν στον τομέα της κατασκευής υποδομής μεταφορών. Όσον αφορά τις υποχρεώσεις του προϋπολογισμού, η Επιτροπή προτείνει ένα σύστημα μιας μόνο προκαταβολής ανά πρόγραμμα, δυνάμενης να φθάσει το 10 % της συνδρομής του Ταμείου και στη συνέχεια πληρωμές κανονικά κλιμακωμένες κατά τη διάρκεια του έτους. Η Επιτροπή υποβάλλει προς εξέταση και γνωμοδότηση, ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες του ταμείου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή καθώς και την Επιτροπή των Περιφερειών.

6.5. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Μετά την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης του Μάαστριχ, η έγκριση του κανονισμού για τη δημιουργία του ταμείου συνοχής, υπήρξε η πρώτη ευκαιρία, για το ΕΚ να ασκήσει την αρμοδιότητα που του εκχωρεί το άρθρο 161, βάσει του οποίου η δημιουργία αυτού προϋποθέτει την σύμφωνη γνώμη του. Οι βασικές ανησυχίες του σώματος κατά την έγκριση του εν λόγω κανονισμού αφορούσαν το ρόλο των περιφερειακών και τοπικών αρχών στο θέμα της παρακολούθησης των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ταμείο και τη δυνατότητα παροχής σύμφωνης γνώμης σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής του.

Στις 29 Ιουνίου 1995, το ΕΚ ενέκρινε ψήφισμα επί της ετήσιας εκθέσεως της επιτροπής σχετικά με το χρηματοδοτικό όργανο συνοχής, με το οποίο εκφράζει την ικανοποίηση του για την καλή λειτουργία του οργάνου αυτού. Για τον λόγο αυτό, έστω και αν ένα δικαιούχο κράτος μέλος πληρεί όλους τους αναγκαίους όρους προσχώρησης στον ΟΝΕ, η επιτυχία αυτή δεν σημαίνει ότι οι περιφερειακές και κοινωνικές ανισότητες έπαψαν να υφίστανται, όπως σαφώς προκύπτει από τα συμπεράσματα της πρώτης τριετούς έκθεσης για την σύγκλιση.

Το Κοινοβούλιο επιμένει στη σημαντική συμβολή του Ταμείου Συνοχής στη δημιουργία απασχόλησης στα δικαιούχα κράτη και υποδέχεται πολύ ευνοϊκά τις εκτιμήσεις της Επιτροπής σύμφωνα με τις οποίες τα χρηματοδοτηθέντα από το Ταμείο Συνοχής προγράμματα δημιούργησαν άνω των 57.000 άμεσων και 17.100 έμμεσων θέσεων εργασίας το 1996.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ

7.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Ενώ στο σύνολο τους η Συνθήκη ΕΚΑΧ και η Συνθήκη ΕΚΑΕ μπορούν να θεωρηθούν ότι έχουν θεσπίσει την πολιτική για δύο από τους σημαντικότερους τομείς της βιομηχανίας, η Συνθήκη περί ιδρύσεως της ΕΚ, η οποία περιλαμβάνει όλους τους τομείς της οικονομίας, δεν κάνει καμία αναφορά σε βιομηχανική πολιτική. Ωστόσο, μια κοινή βιομηχανική πολιτική μπορεί να βασισθεί στις πολυάριθμες διατάξεις των Ευρωπαϊκών Συνθηκών. Ως βιομηχανική πολιτική μπορεί να νοηθεί η συνολική εφαρμογή, για όλη τη βιομηχανία ή ορισμένους από τους τομείς της, όλων των γενικής φύσεως διατάξεων των Συνθηκών που αποβλέπουν στο να επιταχυνθεί η διαδικασία κατανομής πόρων μεταξύ των βιομηχανικών κλάδων και στο εσωτερικό των κλάδων αυτών. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ τροποποίησε τη Συνθήκη ΕΚ ώστε να δημιουργηθεί νομική βάση για μια κοινή βιομηχανική πολιτική. Αυτή επιτρέπει στην Επιτροπή να προτείνει μέτρα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας. Παρά ταύτα, η Επιτροπή πρέπει να τύχει της ομόφωνης υποστήριξης του Συμβουλίου για να προβεί σε δράσεις βιομηχανικής πολιτικής.

7.2. ΣΤΟΧΟΙ

Με την ευρεία έννοια, η βιομηχανική πολιτική της Κοινότητας περιλαμβάνει:

- γενικά μέτρα για την περαιτέρω εξέλιξη της εσωτερικής αγοράς και την πραγματοποίηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (με την έννοια αυτή, η βιομηχανική πολιτική αποτελεί μέρος των γενικών οικονομικών πολιτικών)
- την εξωτερική εμπορική πολιτική (διμερείς και πολυμερείς εμπορικές συμφωνίες που επηρεάζουν επιμέρους βιομηχανικούς κλάδους)
- κοινωνικές και περιφερειακές πολιτικές (όταν η διαδικασία βιομηχανικού αναπροσανατολισμού έχει δυσβάστακτες κοινωνικές και περιφερειακές επιπτώσεις)
- την πολιτική ανταγωνισμού (νομικά μέσα για την παρέμβαση στους μηχανισμούς της αγοράς όταν αυτοί δεν λειτουργούν εύρυθμα καθώς και για την επίβλεψη των κρατικών ενισχύσεων)
- πολιτικές έρευνας και ανάπτυξης
- την ενίσχυση της συνεργασίας ανάμεσα στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις.

Με μια στενότερη έννοια, η βιομηχανική πολιτική της Κοινότητας ασχολείται με συγκεκριμένα μέτρα για ορισμένους βιομηχανικούς κλάδους και με τις πιστώσεις που προορίζονται για το σκοπό αυτό.

Η Κοινότητα παρενέβη σε ορισμένες ευρωπαϊκές βιομηχανίες εξαιτίας των σχετικά πενιχρών επιδόσεων τους στη διεθνή αγορά. Αυτές οι ανταγωνιστικές προκλήσεις, τόσο στις υψηλής τεχνολογίας όσο και στις παραδοσιακές βιομηχανίες, δεν μπορούν πλέον να αντιμετωπιστούν από τις εθνικές βιομηχανικές πολιτικές. Η διαδικασία της βιομηχανικής αναδιάρθρωσης συνδέεται λοιπόν πολύ στενά με το φαινόμενο της οικονομικής αλληλεξάρτησης.

7.4. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ πραγματοποιείται για πρώτη φορά το ζήτημα της βιομηχανικής πολιτικής, έργο που μπορεί να αποδοθεί στις πρωτοβουλίες του Κοινοβουλίου. Το Κοινοβούλιο έχει συνεισφέρει στην ενθάρρυνση της διαδικασίας επανοργάνωσης του τομέα της Χαλυβουργίας και έχει ζητήσει να ακολουθηθεί μια πιο δυναμική πολιτική στους βιομηχανικούς τομείς. Η Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής ευθύνεται για τον εν λόγω τομέα και έχει εξετάσει πολυάριθμες εκθέσεις νομοθετικής και μη νομοθετικής φύσης. Κάποια παραδείγματα πρόσφατων εκθέσεων που εγκρίθηκαν από την ολομέλεια παρατίθενται στη συνέχεια.

- Ψήφισμα της 29^{ης} Ιουνίου 1995 σχετικά με μια βιομηχανική πολιτική για την ανταγωνιστικότητα, στο οποίο τόνισε τη σημασία του συντονισμού των εθνικών βιομηχανικών πολιτικών, την ανάγκη για κοινωνικό διάλογο και προστασία του περιβάλλοντος στην βιομηχανική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ψήφισμα της 27^{ης} Οκτωβρίου 1995 σχετικά με την βιομηχανική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταγωνιστικότητα με το οποίο ενέκρινε το προτεινόμενο πρόγραμμα δράσης για την βιομηχανική ανταγωνιστικότητα. Το πρόγραμμα εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 25 Ιουνίου 1996 (Απόφαση 96/413/ΕΚ). Μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη συγκριτική αξιολόγηση των ανταγωνιστικών επιδόσεων, το Κοινοβούλιο, με τα ψηφίσματά του της 9^{ης} Απριλίου 1997 και της 19^{ης} Δεκεμβρίου 1997, επικρότησε τη συγκριτική αξιολόγηση ως την κατάλληλη τεχνική για την επισήμανση των βέλτιστων πρακτικών στην ευρωπαϊκή βιομηχανία, καθώς και την εξαγγελία της Επιτροπής για σύσταση μιας ομάδας υψηλού επιπέδου για τη συγκριτική αξιολόγηση των ανταγωνιστικών επιδόσεων. Το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 24^{ης} Απριλίου 1997, προέβη στην αποτίμηση ενός μηχανισμού εποπτείας για τη συγκριτική αξιολόγηση και ανταγωνιστικότητα. Στις 13 Νοεμβρίου 1997 το Συμβούλιο ενέκρινε ένα μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα για τη μεθόδευση της συνεχιζόμενης συζήτησης σχετικά με τον ανταγωνισμό. Στις 13 Νοεμβρίου 1996 το Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με τη βιομηχανική αναδιάρθρωση και μετεγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων.
- Ψήφισμα της 14^{ης} Μαΐου 1998 επί του εγγράφου εργασίας της Επιτροπής "Ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας" στο οποίο εντοπίζει αδυναμίες

της ευρωπαϊκής οικονομίας (π.χ. ανεπαρκής παρουσία σε νέους τομείς των τεχνολογιών της πληροφόρησης, χαμηλό ποσοστό επενδύσεων, επαχθή φορολογικά συστήματα που οδηγούν σε μετεγκαταστάσεις επιχειρήσεων, κατακερματισμένη ενιαία αγορά σε συνδυασμό με έλλειψη ευρωπαϊκής ταυτότητας επιχειρήσεων) και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για μια πραγματική ευρωπαϊκή βιομηχανική πολιτική, η οποία πρέπει να στηρίζεται στο συνδυασμό κινήτρων για την ενθάρρυνση των επενδύσεων, δανείων ή άμεσων κρατικών ενισχύσεων με στόχο τον εκσυγχρονισμό παλαιών βιομηχανιών και της χρήσης κεφαλαίου επιχειρηματικού κινδύνου.

- Ψήφισμα της 15^{ης} Ιανουαρίου 1999, στο οποίο το ΕΚ καλεί την Επιτροπή να υποβάλει λεπτομερή ανάλυση του αντίκτυπου της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης στην ευρωπαϊκή βιομηχανία, ιδιαίτερα στους τομείς της υφαντουργίας, της βιομηχανίας σιδήρου και χάλυβα και της ναυπηγικής βιομηχανίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΑ

8.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Τα μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της χαλυβουργίας βασίζονται κυρίως στις διατάξεις της Συνθήκης ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ). Η Συνθήκη ΕΚΑΧ θα εκπνεύσει στις 23 Ιουλίου 2002· σε αυτή την ημερομηνία θα πάψει η ειδική μεταχείριση των τομέων άνθρακα και χάλυβα, οι οποίοι και θα ενταχθούν στη Συνθήκη ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

8.2. ΣΤΟΧΟΙ

Η αναδιάρθρωση της βιομηχανίας προκειμένου να είναι ανταγωνιστική και να ανταποκρίνεται με επιτυχία στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς τόσο εντός της ΕΕ όσο και στις παγκόσμιες αγορές.

8.3. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

- Το ΕΚ παρακολουθούσε ανέκαθεν τις εξελίξεις στον τομέα της χαλυβουργίας με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, πράγμα το οποίο καταφαίνεται από το μεγάλο αριθμό των προφορικών και γραπτών ερωτήσεων των βουλευτών και των προτάσεων ψηφίσματος.
- Το ΕΚ τάχθηκε υπέρ της συναίνεσης μεταξύ των Οργάνων έτσι ώστε να εκπνεύσει η Συμφωνία ΕΚΑΧ το έτος 2002.
- Η Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής διοργάνωσε ακρόαση για το μέλλον της Χαλυβουργίας στις 26 Σεπτεμβρίου 1995.
- Στο ψήφισμά του της 18^{ης} Ιουλίου 1996, το ΕΚ καθόρισε μία σειρά όρων και κατευθυντήριων γραμμών, ώστε να έχει η ευρωπαϊκή χαλυβουργία στερεές οικονομικές βάσεις.
- Στα ψηφίσματά του της 22ας Οκτωβρίου 1998 σχετικά με την Εκπνοή της Συνθήκης της ΕΚΑΧ και τον Επιχειρησιακό Προϋπολογισμό της ΕΚΑΧ 1999, το ΕΚ ενέκρινε τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές με αναφορά της παροχής του συνολικού έχειν της ΕΚΑΧ στις απομένουσες κοινότητες μετά από ιδιαίτερη διαβούλευση του Κοινοβουλίου κατά την πρόσφορη στιγμή. Το Κοινοβούλιο επαναεπιβεβαίωσε σχετικά με τη θέση του σύμφωνα με την οποία τα αποθεματικά της ΕΚΑΧ θα αποτελέσουν το κεφάλαιο του μελλοντικού Ευρωπαϊκού Ιδρύματος/Φορέα Άνθρακα και Χάλυβα. Ζήτησε επίσης ένα μεγάλο μέρος του ενεργητικού της ΕΚΑΧ να κατευθυνθεί ως κεφάλαιο έρευνας και ανάπτυξης στους τομείς άνθρακα και χάλυβα και να γίνει η βελτιωμένη διάδοση των αποτελεσμάτων της έρευνας αυτής στις ΜΜΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Η ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

9.1. ΣΤΟΧΟΙ

Η Ένωση αποβλέπει στην εξυγίανση της ναυπηγικής βιομηχανίας στο πλαίσιο μιας ελεγχόμενης μείωσης της παραγωγικής ικανότητας (ποσοτική προσαρμογή). Ενώ οι εργάτες που αποδεσμεύονται πρέπει να επανεκπαιδευθούν, η ΕΕ πρέπει προφανώς να διατηρήσει κάποια εφεδρική παραγωγική ικανότητα για λόγους στρατηγικούς, κοινωνικούς, οικονομικούς και βιομηχανικούς. Η βοήθεια που παρέχεται υπέρ των σημερινών ναυπηγείων πρέπει να εστιάζεται στον εκσυγχρονισμό και τη διαφοροποίηση του μηχανικού εξοπλισμού παραγωγής καθώς και στη βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας (ποιοτική προσαρμογή).

9.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το ΕΚ εξέδωσε πολλές γνωμοδοτήσεις επί προτάσεων οδηγιών και διαφόρων μέτρων που αφορούν τη ναυπηγική βιομηχανία. Το ΕΚ στηρίζει όλα τα μέτρα που αποσκοπούν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ναυπηγικής και ναυτιλιακής βιομηχανίας. Βασικά, το ΕΚ υποστηρίζει ότι οι κρατικές ενισχύσεις υπέρ της ναυπηγικής βιομηχανίας πρέπει να περιορίζονται σε δράσεις έρευνας και ανάπτυξης.

- Στις 16 Δεκεμβρίου 1994, το ΕΚ ενέκρινε την παράταση της ισχύος της Έβδομης Οδηγίας σχετικά με τις ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία. Το ΕΚ επιθυμούσε να παραμείνει σε ισχύ η οδηγία έως ότου τεθεί σε εφαρμογή η Συμφωνία ΟΟΣΑ.
- Στις 7 Απριλίου 1995, το ΕΚ ενέκρινε ψήφισμα με το οποίο επιθυμούσε να υποβληθεί η Συμφωνία ΟΟΣΑ στο Κοινοβούλιο για έγκριση, και να εφαρμοσθεί ένα Κοινοτικό Κοινωνικό Πρόγραμμα βοήθειας προς τους εργάτες της ναυπηγικής βιομηχανίας οι οποίοι αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο της απόλυσης.
- Στις 28 Νοεμβρίου 1995, το ΕΚ ενέκρινε το σχέδιο κανονισμού για τη νέα συμφωνία του ΟΟΣΑ για τη ναυπηγική βιομηχανία. Το Κοινοβούλιο υιοθέτησε την άποψη ότι οι νέες ρυθμίσεις για την κατάργηση των περισσότερων ενισχύσεων πρέπει να αρχίζουν να εφαρμόζονται, όταν θα έχει οριστικά κυρωθεί η Συμφωνία ΟΟΣΑ και θα εφαρμόζεται από όλα τα μέρη. Έως τότε το ΕΚ πιστεύει ότι οι ισχύοντες κανόνες της ΕΕ για τις ενισχύσεις προς τη ναυπηγική βιομηχανία πρέπει να παραμείνουν εν ισχύ.
- Στις 20 Σεπτεμβρίου 1996, το ΕΚ επέμεινε για άλλη μια φορά ότι οι ισχύοντες κανόνες σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της ναυπηγικής δεν πρέπει να καταργηθούν πριν τεθεί σε εφαρμογή η Συμφωνία ΟΟΣΑ.
- Στις 16 Δεκεμβρίου 1997, το ΕΚ ενέκρινε την παράταση του χρονικού πλαισίου της 7^{ης} Οδηγίας, διότι οι ΗΠΑ δεν είχαν κυρώσει τη Συμφωνία ΟΟΣΑ.
- Στις 13 Μαρτίου 1997, το ΕΚ ενέκρινε πρόταση ψηφίσματος για το μέλλον της

ευρωπαϊκής ναυτιλίας στο οποίο παρουσίαζε τις επιλογές για την ανταγωνιστικότητα των ναυτιλιακών βιομηχανιών.

- Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του της 1^{ης} Απριλίου 1998, ενέκρινε την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου με αντικείμενο τη θέσπιση νέων κανόνων για τις ενισχύσεις στη ναυπηγική βιομηχανία, έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού και την ανακοίνωση: "Προς νέα ναυπηγική βιομηχανική πολιτική".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Η ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

10.1. ΣΤΟΧΟΙ

10.1.1. Οι βασικοί προβληματικοί τομείς για την ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία είναι:

- μικρότερη οικονομική ισχύς από αυτήν των Αμερικανών και Ιαπώνων κατασκευαστών
- ανεπαρκής συνεργασία και ανταγωνισμός μεταξύ έξι ισοδύναμων κατασκευαστών
- ανταγωνιστική πίεση από ιαπωνικά εργοστάσια παραγωγής στην Ευρώπη
- αύξηση νέων κατασκευαστών στην Ασία και την περιοχή του Ειρηνικού με σημαντικό εξαγωγικό δυναμικό
- αυξανόμενες ιαπωνικές και αμερικανικές εισαγωγές στην ΕΕ.

10.1.2. Όσον αφορά τις προοπτικές για την αγορά αυτοκινήτου, μπορεί να θεωρηθεί σίγουρο το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα παραμείνει στα επόμενα έτη ο μεγαλύτερος παραγωγός αυτοκινήτων και θα διαθέτει τη μεγαλύτερη αγορά στον κόσμο. Ραγδαία αύξηση της ζήτησης αναμένεται σε χώρες όπου δεν κυκλοφορούν ακόμη πολλά αυτοκίνητα (Ανατολική Ευρώπη, Λατινική Αμερική, Αφρική και Ασία, εκτός Ιαπωνίας). Προκειμένου να αναπτύξουν σημαντική παρουσία στις αγορές αυτές, οι Ευρωπαίοι κατασκευαστές προτίθενται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να δημιουργήσουν τοπικές μονάδες κατασκευής και να διευρύνουν έτσι τη διεθνοποίηση της εμπορικής τους δομής.

10.1.3. Οι κύριοι στόχοι μιας ευρωπαϊκής πολιτικής είναι, κατά συνέπεια:

- η δημιουργία μιας κοινής αγοράς αυτοκινήτων, με την κατάργηση των φραγμών στο ενδοκοινοτικό εμπόριο
- η διατήρηση και επέκταση μιας ανταγωνιστικής αυτοκινητοβιομηχανίας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα
- η χρησιμοποίηση εθελοντικών εισαγωγικών περιορισμών για την αποφυγή φθηνών εισαγωγών και τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας.

10.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το ΕΚ επιδεικνύει ανέκαθεν ενδιαφέρον για την αυτοκινητοβιομηχανία της ΕΕ υποστηρίζοντας και ενθαρρύνοντας την Επιτροπή στη δημιουργία μιας κοινής αγοράς του αυτοκινήτου, στην προώθηση της γενικής ανταγωνιστικότητας και την εξασφάλιση καλύτερου εμπορικού ισοζυγίου με τις τρίτες χώρες. Δόθηκε επίσης ιδιαίτερη προσοχή στα προβλήματα που σχετίζονται με τη ρύπανση του ατμοσφαιρικού αέρα από τις εκπομπές καυσαερίων.

- Στις 7 Απριλίου 1995, το ΕΚ υιοθέτησε τις αλλαγές που πρότεινε η Επιτροπή

για τη συνολική απαλλαγή των προμηθευτών αυτοκινήτων ΕΕ και την επέκτασή της για 10 ακόμη χρόνια, με την υποχρέωση όμως να συμπεριληφθεί η πρόταση για απολογισμό μετά από 5 χρόνια.

- Στις 21 Σεπτεμβρίου 1995, το ΕΚ ενέκρινε ψήφισμα για την "αυτοκινητοβιομηχανία εντός της ΕΕ", με το οποίο υποστηρίζει την κατασκευή έως το έτος 2000 καθαρών, οικονομικών, "έξυπνων" και υψηλής ποιότητας αυτοκινήτων.

- Στο ψήφισμά του της 13^{ης} Μαρτίου 1997, το ΕΚ ζήτησε τη σύσταση μιας ομάδας υψηλού επιπέδου για την αυτοκινητοβιομηχανία, που θα απαρτίζεται από εκπροσώπους της βιομηχανίας αυτοκινήτων και ανταλλακτικών, των συνδικαλιστικών ενώσεων και των ενώσεων χρηστών. Η εν λόγω ομάδα θα παρέχει συμβουλές για τη χάραξη μιας γενικότερης στρατηγικής στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά το πρόβλημα της υπερπροσφοράς και των συμφωνιών ανά κατηγορία έγκρισης για διανομή και συντήρηση.

- Το Κοινοβούλιο είχε σημαντική συμμετοχή στη διαμόρφωση του περιεχομένου των οδηγιών της 13^{ης} Οκτωβρίου 1998 σχετικά με την ατμοσφαιρική ρύπανση: (εκπομπές από δημόσιας χρήσης οχήματα με κινητήρα) και με την τροποποίηση της οδηγίας 70/220/ΕΟΚ, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας συναπόφασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΧΗΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

11.1. ΣΤΟΧΟΙ

Η ΕΕ προσπαθεί να δημιουργήσει τις κατάλληλες συνθήκες για την ενιαία αγορά, να έχει ενοποιημένη εμπορική πολιτική και να προωθήσει τις επενδύσεις σε αυτόν τον τομέα.

11.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

11.2.1 Χημικά προϊόντα

Το ΕΚ τόνισε ότι είναι ανάγκη να αναδιαρθρωθεί η ευρωπαϊκή πετροχημική βιομηχανία σε ευρωπαϊκό και όχι εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη και τη διεθνή συγκυρία και πρότεινε να ακολουθηθεί μια μέθοδος που θα επιτρέπει στην Επιτροπή να παρακολουθεί προσεκτικά την εξέλιξη της κατάστασης. Είναι ανάγκη να αυξηθεί η εξειδίκευση του φάσματος των προϊόντων ως προς τα οποία οι ευρωπαϊκές εταιρείες διαθέτουν συγκριτικό πλεονέκτημα. Στις 13 Μαρτίου 1997, το ΕΚ ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με τη χημική βιομηχανία στο οποίο τονίζεται η ανάγκη εξάλειψης των υπερβολικών ρυθμιστικών διατάξεων και σύναψης πολυεθνικών συμφωνιών για την προστασία των επενδύσεων.

Το ΕΚ τόνισε ότι είναι ανάγκη να αναδιαρθρωθεί η ευρωπαϊκή πετροχημική βιομηχανία σε ευρωπαϊκό και όχι εθνικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη και τη διεθνή συγκυρία και πρότεινε να ακολουθηθεί μια μέθοδος που θα επιτρέπει στην Επιτροπή να παρακολουθεί προσεκτικά την εξέλιξη της κατάστασης. Είναι ανάγκη να αυξηθεί η εξειδίκευση του φάσματος των προϊόντων ως προς τα οποία οι ευρωπαϊκές εταιρείες διαθέτουν συγκριτικό πλεονέκτημα. Στις 13 Μαρτίου 1997, το ΕΚ ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με τη χημική βιομηχανία στο οποίο τονίζεται η ανάγκη εξάλειψης των υπερβολικών ρυθμιστικών διατάξεων και σύναψης πολυεθνικών συμφωνιών για την προστασία των επενδύσεων.

11.2.2 Φαρμακευτικά προϊόντα

Στο πλαίσιο της συζήτησης για την τιμολόγηση των φαρμακευτικών προϊόντων, το ΕΚ πρότεινε το Μάρτιο του 1988 να δημιουργήσει η Επιτροπή τράπεζα δεδομένων με στόχο τη βελτίωση του ανταγωνισμού στο φαρμακευτικό τομέα, και επέμεινε στην ανάγκη διαφάνειας των τιμών μεταβίβασης. Η Επιτροπή

αποδέχθηκε όλες τις τροπολογίες που υποβλήθηκαν από το ΕΚ μετά την πρώτη ανάγνωση αυτής της πρότασης οδηγίας.

- Στις 14 Νοεμβρίου 1994, το ΕΚ ενέκρινε δυο ψηφίσματα που αφορούν τα ειδικά ερευνητικά προγράμματα σχετικά με τη "βιοτεχνολογία" και την "βιοϊατρική και υγεία".
- Το ΕΚ και το Συμβούλιο ενέκριναν στις 23 Απριλίου 1996 και 16 Απριλίου 1996, αντιστοίχως, ψηφίσματα σχετικά με την ανακοίνωση για τις κατευθυντήριες γραμμές μιας βιομηχανικής πολιτικής για τη φαρμακευτική βιομηχανία. Το ΕΚ επεσήμανε την ανάγκη να διασφαλιστεί η καινοτόμος ικανότητα αυτής της βιομηχανίας, να μειωθεί η χρονική διάρκεια έγκρισης νέων φαρμάκων και να βελτιωθεί η σχέση κόστους- αποτελεσματικότητας στον τομέα της έρευνας. Η Επιτροπή, ως απάντηση στο ψήφισμα του Κοινοβουλίου και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου "Εσωτερική Αγορά" της 18^{ης} Μαΐου 1998, δημοσίευσε ανακοίνωση σχετικά με την ενιαία αγορά στον τομέα των φαρμακευτικών προϊόντων στην οποία παρουσιάζει πρόγραμμα δράσης απαρτιζόμενο από πιθανές προσεγγίσεις και ειδικά μέτρα με στόχο την ολοκλήρωση μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς στον τομέα των φαρμακευτικών προϊόντων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12

Η ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΙΚΗ ΚΑΙ Η ΔΙΑΣΤΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

12.1. ΣΤΟΧΟΙ

Η αεροδιαστημική βιομηχανία είναι σημαντική για την Ευρωπαϊκή Ένωση εξαιτίας του ενδιαφέροντος που παρουσιάζει από άποψη τεχνολογίας, οικονομίας και αμυντικής πολιτικής. Έχει σημασία να συνεργάζονται οι ευρωπαϊκές χώρες στον τομέα της αεροναυπηγικής βιομηχανίας, διότι καμία χώρα δεν διαθέτει επαρκή αγορά ή μέσα για έρευνα και παραγωγή για να αντιμετωπίσει μόνη της τους κυριότερους ανταγωνιστές στην παγκόσμια αγορά.

12.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Στις 22 Οκτωβρίου 1991 το ΕΚ κάλεσε την Επιτροπή να ορίσει και να εφαρμόσει μία 'ολοκληρωμένη και ισορροπημένη' ευρωπαϊκή πολιτική για το διάστημα. Στις 11 Ιουνίου 1992 το ΕΚ ενέκρινε ψήφισμα για την απασχόληση στην ευρωπαϊκή αεροδιαστημική βιομηχανία.

Στις 15 Δεκεμβρίου 1993 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τόνισε στο ψήφισμά του σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την ευρωπαϊκή διαστημική βιομηχανία ότι καθίσταται απαραίτητος ο καθορισμός πλαισίου για την ανάπτυξη της εν λόγω βιομηχανίας και πρότεινε να εκπονηθεί ερευνητικό πρόγραμμα σε συνεργασία με τη βιομηχανία.

- Στις 14 Ιουλίου 1995 το ΕΚ κάλεσε με ψήφισμά του όλους τους εμπορικούς εταίρους να συνάψουν πολυμερή εμπορική συμφωνία, για να καλύψουν την κυβερνητική ενίσχυση στον τομέα των πολιτικών αεροσκαφών. Στις 16 Φεβρουαρίου 1996 το ΕΚ υιοθέτησε ψήφισμα για την βιομηχανία αεροσκαφών της ΕΕ με το οποίο εξέφρασε την ανησυχία του για την απώλεια από πλευράς ευρωπαϊκής βιομηχανίας μεριδίου της αγοράς.

- Στις 5 Νοεμβρίου 1996 συζητήθηκε το μέλλον της ευρωπαϊκής αεροδιαστημικής βιομηχανίας σε συμπόσιο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής το 1996 με θέμα το διάστημα, το ΕΚ ζήτησε να αυξηθεί η υποστήριξη της ΕΕ προς την ευρωπαϊκή αεροδιαστημική βιομηχανία στις 13 Ιανουαρίου 1998. Με το ψήφισμά του στις 20 Οκτωβρίου 1997 το ΕΚ είχε χαιρετήσει το σχέδιο δράσης της ΕΕ για δορυφορικές επικοινωνίες στην κοινωνία της πληροφορίας.

- Στις 13 Ιανουαρίου 1998 το ΕΚ ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής 'Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το διάστημα: προώθηση

των εφαρμογών, των αγορών και της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας'. Το Κοινοβούλιο τόνιζε ότι η πολιτική διαστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρειάζεται επειγόντως ανάπλαση. Ζητούσε να αφιερώσει το Πέμπτο Πρόγραμμα Πλαίσιο σημαντικούς πόρους στην έρευνα για το διάστημα.

- Στις 3 Απριλίου 1998 το Κοινοβούλιο ενέκρινε το ψήφισμα με θέμα την απόφαση του Συμβουλίου για συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας σχετικά με την ευρωπαϊκή συμβολή στην ανάπτυξη του Παγκόσμιου Δορυφορικού Συστήματος Πλοήγησης.

- Στις 19 Νοεμβρίου 1998 το Κοινοβούλιο ενέκρινε το ψήφισμα σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής με θέμα 'Η ευρωπαϊκή βιομηχανία αεροδιαστημικής απαντά στην παγκόσμια πρόκληση'. Το Κοινοβούλιο χαιρέτιζε τη δήλωση Γαλλίας - Γερμανίας - Ηνωμένου Βασιλείου της 9^{ης} Δεκεμβρίου 1997 με την οποία εκφράζεται επιθυμία να αναδιαρθρωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο η στρατιωτική και πολιτική βιομηχανία αεροδιαστήματος και προσυπέγραφε τη μετατροπή της Airbus Industrie σε ενιαία επιχειρηματική οντότητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

13.1 ΣΤΟΧΟΙ

- Εγκατάσταση πανευρωπαϊκών ολοκληρωμένων δικτύων
- Ενοποίηση των εθνικών αγορών
- Κατάργηση των ρυθμιστικών ανακολουθιών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την τιμολόγηση, τα πρότυπα, τις προϋποθέσεις πρόσβασης, τις κρατικές προμήθειες κλπ.
- Δημιουργία της κοινωνίας των Πληροφοριών

13.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

α. Το ΕΚ προσπάθησε να επιτύχει μία ικανοποιητική ισορροπία μεταξύ της φιλελευθεροποίησης που επιτρέπει στην αγορά να αναπτυχθεί, και των ρυθμίσεων που απαιτούνται για την προστασία των καταναλωτών. Το ΕΚ υποστηρίζει τη φιλελευθεροποίηση της αγοράς τηλεπικοινωνιών αλλά έχει επανειλημμένως τονίσει τον κίνδυνο διεύρυνσης του κοινωνικού χάσματος, σε περίπτωση που η φιλελευθεροποίηση οδηγήσει σε άνιση πρόσβαση στις υποδομές και τις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών. Το ΕΚ ως εκ τούτου συμφωνούσε πάντα με την απελευθέρωση του τομέα των τηλεπικοινωνιών, εφόσον υπόκειται στην καθιέρωση εκ του παραλλήλου μίας ευρείας αντίληψης των καθολικών υπηρεσιών. Στο πλαίσιο της καθολικής υπηρεσίας πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να αποτραπεί η περαιτέρω διεύρυνση του ήδη υπάρχοντος χάσματος μεταξύ περιφερειών με διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης ως αποτέλεσμα των ακραίων διαφορών στις τιμές των τηλεπικοινωνιών και στη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών.

β. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τονίζει τη σημασία του να αποκομίζει όφελος ο καταναλωτής από την απελευθέρωση του τομέα τηλεπικοινωνιών και ζητεί να καθιερωθούν όσο το δυνατό γρηγορότερα το μεταφερό των αριθμών κλήσεως και η (προ)επιλογή φορέα για τυποποιημένους παρόχους τοπικής πρόσβασης με σημαντική ισχύ στην αγορά. Το μεταφερό του αριθμού κλήσεως έχει προτεραιότητα. Το Κοινοβούλιο χρησιμοποίησε τη διαδικασία συναπόφασης για να γίνουν οι τροπολογίες του αποδεκτές, π.χ. στην εφαρμογή της παροχής ανοικτού δικτύου για φωνητική τηλεφωνία. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε επίσης την πρωτοβουλία της Επιτροπής στην πολιτική του ραδιοφάσματος και στην πρόταση σχετικά με την οδηγία που αφορά τις ρυθμίσεις του ΦΠΑ επί των τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

γ. Το 1998 και το 1999, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έστρεψε την προσοχή του από τις τηλεπικοινωνίες σε γενικά θέματα της κοινωνίας των πληροφοριών τέτοια όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο, τα αποτελέσματα επί της απασχόλησης, η διαχείριση του Διαδικτύου, οι ηλεκτρονικές υπογραφές, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και το πρόβλημα του «ιού του 2000». Το Κοινοβούλιο συνδέεται δραστήρια με την αναθεώρηση της υφιστάμενης τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας που θα μεταφέρει την εστίαση της προσοχής από την ιδιαίτερη για την ΕΕ απελευθέρωση της νομοθεσίας σε γενικούς κανόνες ανταγωνισμού και που θα λάβει υπόψη τη σύγκλιση των τηλεπικοινωνιών, των μέσων και την τεχνολογία των υπολογιστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 14

Η ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

14.1. ΣΤΟΧΟΙ

- Δημιουργία ενός κοινού χώρου πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένης και της καθιέρωσης κοινών προτύπων.
- Προώθηση των τηλεοπτικών προγραμμάτων με ευρωπαϊκό περιεχόμενο ως συμπληρώματος των υπαρχόντων εθνικών προγραμμάτων.
- Ρυθμιστική συνοχή μεταξύ των κρατών μελών ενόψει της κατάργησης (ή θέσπισης νέων) ρυθμιστικών διατάξεων των ραδιοτηλεοπτικών δραστηριοτήτων.

Η "από αέρος" μετάδοση είναι το ευρύτερα διαδεδομένο σύστημα στην Ευρώπη αλλά η μέτρια λήψη και τα προβλήματα χωρητικότητας συχνοτήτων έχουν οδηγήσει στην ανάπτυξη της καλωδιακής και δορυφορικής τηλεόρασης. Τα ποικίλα συστήματα επίγειας μετάδοσης δεν έχουν ακόμα εναρμονισθεί. Οι ψηφιακές υπηρεσίες μετάδοσης θα επιτρέψουν πολύ περισσότερες (διαλογικές) δραστηριότητες χάρη στην ψηφιακή συμπίεση. Η Ευρωπαϊκή Ομάδα Ψηφιακής Τηλεόρασης (DVB) έχει ορίσει προδιαγραφές ψηφιακής δορυφορικής και καλωδιακής τηλεόρασης που έχουν καταστεί πρότυπα του ETSI και συστάσεις του ITU. Η τηλεόραση υψηλής ευκρίνειας (HDTV) συνδέεται στενά, χρηματοδοτικά και εμπορικά, με τρεις τομείς: τις τηλεπικοινωνίες, τις ηλεκτρονικές συσκευές ευρείας κατανάλωσης, τον επαγγελματικό εξοπλισμό και τη βιομηχανία εξαρτημάτων όπου οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία και η Ευρώπη έχουν διαφορετική ισχύ η καθεμιά. Εκτός της HDTV, μια ταχέως αναπτυσσόμενη αγορά είναι εκείνη της τηλεόρασης με μεγάλη οθόνη.

Μολονότι υπήρξε μια μεγάλη ζήτηση για προγράμματα τηλεόρασης, η προσφορά πραγματικώς ευρωπαϊκών προϊόντων και το οπτικοακουστικό εμπόριο στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραμένουν σχετικά περιορισμένα. Σε γενική βάση, η ευρωπαϊκή οπτικοακουστική βιομηχανία έχει αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Κανένα ευρωπαϊκό εμποροβιομηχανικό συγκρότημα του χώρου του φιλμ, της τηλεόρασης, του βίντεο δεν ανταγωνίζεται προς το παρόν την παγκόσμια προσέγγιση των "μεγάλων" των ΗΠΑ, πράγμα που εν μέρει ερμηνεύει το εμπορικό έλλειμμα της ΕΕ στον τομέα αυτό. Ενόψει των αποτελεσμάτων που θα έχει ο αμερικανικός νόμος του 1996 για τις τηλεπικοινωνίες ο οποίος ελευθερώνει τα καλωδιακά συστήματα, την τηλεόραση και την τηλεπικοινωνιακή βιομηχανία στις ΗΠΑ, αυτή η ανταγωνιστική πίεση είναι πιθανό ότι θα αυξηθεί και θα διαχυθεί στο χώρο όλων των (ηλεκτρονικών) υπηρεσιών πληροφόρησης και ψυχαγωγίας, όπου η ΕΕ έχει ανοίξει τις αγορές της τόσο προς το εξωτερικό όσο και προς το εσωτερικό.

14.2. ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

1. Το ΕΚ αναγνώρισε την ανάγκη για την οικονομική προώθηση της οπτικοακουστικής παραγωγής εντός των πλαισίων της στρατηγικής του συστήματος HDTV. Αυτή η στρατηγική πρέπει να παράσχει τη δυνατότητα στη βιομηχανία ευρωπαϊκών προγραμμάτων να αντιμετωπίσει σε όρους ποσοτικούς και ποιοτικούς τη ζήτηση από τους φορείς της τηλεόρασης που εισάγουν τις νέες υπηρεσίες και να αυξήσει την προσφορά ανταγωνιστικών προϊόντων από τους Ευρωπαίους παραγωγούς (ψήφισμα της 22^{ης} Ιανουαρίου 1993) σχετικά με την ενθάρρυνση της οπτικοακουστικής παραγωγής στα πλαίσια της στρατηγικής για τηλεόραση υψηλής ευκρίνειας. Δεδομένης της νέας τεχνολογικής εξέλιξης, το ΕΚ υιοθέτησε την γενική άποψη ότι πρέπει να καθιερωθούν ελάχιστα κοινά πρότυπα ακόμα και πριν από την εισαγωγή των πρώτων συστημάτων ψηφιακής τηλεόρασης. Έδωσε έμφαση σε ένα ελαστικό ρυθμιστικό πλαίσιο παρέχοντας στους επιχειρηματίες και τους καταναλωτές ένα επαρκώς σταθερό περιβάλλον (ψήφισμα της 19^{ης} Απριλίου 1994) για την ψηφιακή τηλεοπτική μετάδοση.

2. Η Επιτροπή Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής του ΕΚ οργάνωσε ακρόαση για τα πρότυπα και για την πρόσβαση στην ψηφιακή τηλεόραση, στις 19 και 20 Δεκεμβρίου 1994. Στην οδηγία του ΕΚ και του Συμβουλίου 95/47 της 24.10.95, το Συμβούλιο ενσωμάτωσε τις τροπολογίες του ΕΚ. Το συμβιβαστικό κείμενο προβλέπει ότι οι κάτοχοι δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας σε συστήματα αποκωδικοποιητών μπορούν να παραχωρούν άδειες σε κατασκευαστές καταναλωτικού εξοπλισμού σε ποσοστά δίκαια, λογικά και χωρίς διακρίσεις. Τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι οι φορείς παροχής υπηρεσιών υπό όρους πρόσβασης προσφέρουν τεχνικές υπηρεσίες προς όλες τις επιχειρήσεις ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης σε δίκαια, λογική και χωρίς διακρίσεις βάση, οι οποίες να επιτρέπουν τη λήψη των προγραμμάτων αυτών των σταθμών από εγκεκριμένους θεατές με τη βοήθεια αποκωδικοποιητών που παραχωρούν οι επιχειρήσεις παροχής των σχετικών υπηρεσιών. Στο ψήφισμα του της 13 Ιουνίου 1995, το ΕΚ εισήγαγε εκ νέου τις συμβιβαστικές τροπολογίες που ενσωματώθηκαν στην οδηγία. Το Κοινοβούλιο επέμεινε να μην πληρώσει ο καταναλωτής το τίμημα της τεχνολογικής προόδου (διαδοχικές αγορές μη συμβατών αποκωδικοποιητών που καθίστανται γρήγορα παρωχημένοι). Στις 14 Ιουνίου 1995, το Κοινοβούλιο ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με το Πράσινο Βιβλίο "Στρατηγικές επιλογές για την ενίσχυση της βιομηχανίας προγραμμάτων στο πλαίσιο της οπτικοακουστικής πολιτικής στην ΕΕ". Στις 16 Ιουνίου 1995, το Κοινοβούλιο ενέκρινε την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την ανάπτυξη και τη διανομή ευρωπαϊκών οπτικοακουστικών έργων (MEDIA II - Ανάπτυξη και Διανομή - 1996-2000).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 15

ΟΙ ΝΕΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

15.1. ΣΤΟΧΟΙ

Ο ορισμός "Νέες Τεχνολογίες" καλύπτει ολόκληρο τον τομέα της προηγμένης τεχνολογίας, που αναφέρεται -μεταξύ άλλων- στις "επικοινωνίες και τις τεχνολογίες της πληροφορίας" (ΕΤΠ). Οι ΕΤΠ καλύπτουν όλες τις τεχνολογίες για τη συλλογή, καταχώρηση, επεξεργασία και διάδοση πληροφοριών μέσω ήχου, δεδομένων και εικόνων.

Σε πολύ λίγους μόνον τομείς διαθέτει η ΕΕ ισχυρή ερευνητική ειδικευση και ξεκάθαρη τεχνολογική κατεύθυνση (Πανόραμα της βιομηχανίας στην ΕΕ, 1996). Η θέση των παραδοσιακά ισχυρών τομέων φαίνεται να καθίσταται όλο και επισφαλέστερη, ενώ η θέση της ΕΕ στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφορίας και των ηλεκτρονικών φαίνεται να εξασθενίζει. Οι τομείς στους οποίους επικεντρώνεται η έρευνα είναι συχνά μεσαίου τεχνολογικού επιπέδου. Οι προτεραιότητες δράσης εντοπίζονται: στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς· τον σωστότερο υπολογισμό των αναγκών της βιομηχανίας για πολιτικές έρευνας· την εδραίωση της Κοινωνίας της Πληροφορίας και την προώθηση της βιομηχανικής συνεργασίας.

15.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το ΕΚ τάσσεται υπέρ μιας ενεργητικής πολιτικής στον τομέα της προηγμένης τεχνολογίας στην Κοινότητα και αντιλαμβάνεται την πολιτική αυτή ως μέρος μιας ευρωπαϊκής βιομηχανικής στρατηγικής. Πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια ώστε να υπάρξουν συνθήκες που να επιτρέπουν τη δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εργασίας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας στο σύνολό της. Σε πολλές προφορικές και γραπτές ερωτήσεις, εκθέσεις πρωτοβουλίας, γνωμοδοτήσεις και ψηφίσματα, το ΕΚ έχει ζητήσει αυξημένο συντονισμό των εθνικών προσπαθειών, αποφασιστικότερη κοινοτική στήριξη της έρευνας και ανάπτυξης για τη βιομηχανία και εφαρμογή κοινών πολιτικών στον τομέα του εμπορίου και του ανταγωνισμού.

Το ΕΚ επηρέασε σημαντικά το περιεχόμενο και τη χρηματοδότηση του Τέταρτου Προγράμματος-Πλαισίου. (Απόφαση 1110/94 του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με την οποία θεσπίζεται το Τέταρτο Πρόγραμμα-Πλαίσιο.) Το Κοινοβούλιο εξέθεσε επίσης τις απόψεις του σχετικά με την κανονομία, την Ευρωπαϊκή Πολιτική Επιστήμης και Τεχνολογίας και την εκ μέρους του παρακολούθηση του προγράμματος-πλαισίου με το ψήφισμά του της 28^{ης} Νοεμβρίου 1996.

Κατά τις διαδικασίες συναπόφασης για τις κατευθυντήριες γραμμές των ΔΔ και την απόφαση IDA (ψήφισμα της 14^{ης} Μαΐου 1997), το ΕΚ αξιοποίησε πλήρως τον ρόλο του ως συννομοθέτη.

Στις 15 Δεκεμβρίου 1998, το Κοινοβούλιο ενέκρινε τον προϋπολογισμό για τα εξής ειδικά προγράμματα του Τέταρτου Προγράμματος Πλαισίου (14,96 δισεκ. ευρώ) για την περίοδο 1998-2002:

- ανταγωνιστική και βιώσιμη ανάπτυξη: 2,705 δισεκ. ευρώ για την περίοδο 1998-2002,
- προώθηση της καινοτομίας και ενθάρρυνση της συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων: 363 εκατ. ευρώ,
- φιλική προς τον χρήστη κοινωνία της πληροφορίας: 3,6 δισεκ. ευρώ .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 16

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ - ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

16.1. ΣΤΟΧΟΙ

Προώθηση της απασχόλησης, βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, σωστή κοινωνική προστασία, διάλογος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων, ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων με προοπτική τη διαρκή υψηλή απασχόληση και τον αποκλεισμό του αποκλεισμού.

16.2. ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Από της δημιουργίας της Κοινότητας, το ΕΚ ανέλαβε ενεργό ρόλο στην ανάπτυξη της απασχόλησης στην ΕΕ και στην κοινωνική πολιτική. Πάντα είχε για στόχο του το ΕΚ την καταπολέμηση της ανεργίας, τη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών για εργάτες και υπαλλήλους· τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης για τους φτωχούς και τους κοινωνικά αποκλεισμένους, τους ηλικιωμένους, τα παιδιά, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τους διακινουμένους εργάτες· και τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για τις γυναίκες και τους άνδρες.

Στις 18 Νοεμβρίου 1998, το ΕΚ ενέκρινε το νέο Πρόγραμμα Κοινωνικής Δράσης της Επιτροπής για το 1998-2000, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες προτεραιότητες της Κοινότητας στα πλαίσια της Συνθήκης του 'Αμστερνταμ. Εξέφρασε ωστόσο τη λύπη του για το λόγο ότι η Επιτροπή είχε την πρόθεση να δράσει με μέσα τα οποία δεν είχαν νόμιμη ισχύ αντί να κάνει χρήση οδηγιών, ιδιαίτερα σε σχέση με την οργάνωση της εργασίας, τα δικαιώματα των εργαζομένων και τα συλλογικά δικαιώματα καθώς και τα κοινωνικά μέτρα που ρυθμίζουν την οικονομία της ελεύθερης αγοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 17

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

17.1. ΣΤΟΧΟΙ

Το ΕΚΤ έχει διττό ρόλο. Έχει το καθήκον να βελτιώνει τις ευκαιρίες απασχόλησης για τους εργαζόμενους στην εσωτερική αγορά με αύξηση της κινητικότητάς τους και να διευκολύνει την προσαρμογή τους στις βιομηχανικές αλλαγές, ιδιαίτερα δια μέσου επαγγελματικής κατάρτισης και επακόλουθης κατάρτισης, και να συμβάλλει με τον τρόπο αυτό στην ανύψωση του επιπέδου διαβίωσης. Έχει όμως επίσης συγκροτηθεί για να συμβάλει στην ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Κοινότητα.

17.2. ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το ΕΚ εκτιμά ότι το ΕΚΤ είναι το περισσότερο σπουδαίο μέσο της Ένωσης για την καταπολέμηση της ανεργίας. Για το λόγο αυτό τασσόταν πάντοτε υπέρ της αποτελεσματικής λειτουργίας του Ταμείου. Το ΕΚ διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο το 1993 κατά τη μεταρρύθμιση των διαρθρωτικών ταμείων. Προκειμένου να επηρεάσει την Επιτροπή κατά την προπαρασκευή των νέων διαρθρωτικών ταμείων και ιδιαίτερα του ΕΚΤ, το ΕΚ ενέκρινε ψήφισμα, στις 21 Νοεμβρίου 1997, για το μέλλον του ΕΚΤ. Το ψήφισμα βασιζόταν σε έκθεση πρωτοβουλίας. Το ΕΚ επέκρινε τον πολύπλοκο χαρακτήρα των ταμείων που περιλαμβάνουν υπερβολικά πολλούς στόχους και υπερβολικά πολλές κοινοτικές πρωτοβουλίες. Σύμφωνα με το ΕΚ υπάρχει ανάγκη απλοποίησης της διοίκησης του ΕΚΤ τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο. Η βραδεία μεταφορά των κονδυλίων του ΕΚΤ προς τον δικαιούχο πρέπει να επιταχυνθεί και να απλοποιηθεί. Το ανανεωμένο ΕΚΤ πρέπει να ευθυγραμμισθεί με τους στόχους απασχόλησης της Συνθήκης του 'Αμστερνταμ. Οι δύο πλευρές της βιομηχανίας πρέπει να συμμετάσχουν περισσότερο ενεργητικά στο σχεδιασμό και την αποτίμηση των μέτρων για το ΕΚΤ. Πρέπει να προωθηθούν μέτρα υπέρ των νεαρών ανέργων, των γυναικών, των μακροχρόνιων ανέργων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των κοινωνικά αποκλεισμένων. Η καινοτόμος φύση της παρέμβασης του ΕΚΤ πρέπει να ενισχυθεί και τα υποστηρικτικά μέτρα πρέπει να επεκταθούν ώστε να συμπεριλάβουν νέες σφαίρες δράσης, όπως:

- υποστήριξη στην ανάπτυξη νέων προτύπων οργάνωσης του χρόνου εργασίας,
- υποστήριξη μέτρων τα οποία ανοίγουν ευκαιρίες στον "τρίτο τομέα", όπως οι κοινωνικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντολογικές υπηρεσίες,
- μετεξέλιξη της ενδοεργασιακής επανακατάρτισης, ιδιαίτερα για εργατές με χαμηλά προσόντα,
- προώθηση της επανακατάρτισης και του επαγγελματικού αναπροσανατολισμού των εργατών με ηλικία άνω των 45 ετών, που διατρέχουν

ιδιαίτερο κίνδυνο για μακροχρόνια ανεργία, και μέτρα για συντήρηση της απασχολησιμότητάς τους,

- υποστηρικτικά μέτρα για προώθηση των κεντρικών πρωτοβουλιών του Κοινωνικού Ταμείου προς χάρη των γυναικών και σχετίζονται για παράδειγμα με τη φροντίδα των παιδιών και των εξαρτημένων ατόμων,

- υποστήριξη σε ευκαιρίες για απόκτηση προσόντων σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος τα οποία μπορεί να προσφέρουν ευκαιρίες απασχόλησης,

- συνοδευτικά μέτρα κοινωνικής εκπαίδευσης που θα έχουν καθορισμένη διάρκεια και θα χρησιμεύσουν, στο πέρας εναρκτήριας εργασίας, στην εδραίωση της επανένταξης στην εργασιακή ζωή των κοινωνικά περιθωριοποιημένων ομάδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 18

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

18.1. ΣΤΟΧΟΙ

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ υπογράμμισε τη σημασία της πολιτικής του περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με τον τρόπο αυτό, η αειφόρος ανάπτυξη ενισχύθηκε δια των τροποποιήσεων στο προοίμιο και στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Τώρα αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους της ΕΕ. Εξάλλου, η ενσωμάτωση της προστασίας του περιβάλλοντος σε όλες τις τομεακές κοινοτικές πολιτικές μνημονεύεται ρητά στο άρθρο 6 της Συνθήκης ΕΚ. Η νέα αυτή διάταξη εφαρμόζεται γενικά και, με το πέρασμά της από το άρθρο για το περιβάλλον σε μία σπουδαία θέση στην αρχή της Συνθήκης, οι ιθύνοντες της ΕΕ εξέφρασαν την επιθυμία να υπογραμμίσουν τη δέσμευσή τους σε σχέση με το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης. Εξάλλου, στην τελική πράξη, η Επιτροπή δεσμεύεται να εκπονήσει μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων όταν υποβάλλει προτάσεις οι οποίες ενδέχεται να έχουν σοβαρές επιπτώσεις επί του περιβάλλοντος.

Η πολιτική της Κοινότητας για το περιβάλλον στηρίζεται στις αρχές της προνοητικότητας και της προληπτικής δράσης, της διόρθωσης, κατά προτεραιότητα στην πηγή, των βλαβών στο περιβάλλον και του ρυπαίνοντος πληρώνοντος. Εξάλλου, το άρθρο ορίζει ρητά ότι η Επιτροπή στις προτάσεις της σχετικά με την υγεία, την ασφάλεια, την προστασία του περιβάλλοντος λαμβάνει ως βάση ένα υψηλό επίπεδο προστασίας" λογαριάζοντας ιδιαίτερα κάθε νέα εξέλιξη που βασίζεται σε επιστημονικά δεδομένα. Στο πλαίσιο των αντιστοιχών αρμοδιοτήτων τους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο καταβάλλουν επίσης προσπάθειες να επιτύχουν το στόχο αυτό. Κατά την έννοια αυτή η ΕΕ εφαρμόζει ενεργητική πολιτική προστασίας του εδάφους, των υδάτων, του κλίματος, του ατμοσφαιρικού αέρα, της πανίδας και της χλωρίδας. Ωστόσο, η Κοινότητα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, αναλαμβάνει δράση στον τομέα του περιβάλλοντος εφόσον τα προβλήματα μπορούν να αντιμετωπιστούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο παρά σε επίπεδο κρατών μελών.

18.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ο κύριος υποκινητής ενός μεγάλου αριθμού νομοθετικών μέτρων για ζητήματα όπως η αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η ελεύθερη πρόσβαση σε πληροφορίες και ειδική σήμανση για φιλοπεριβαλλοντικά προϊόντα. Η Συνθήκη του Άμστερνταμ εξάλλου ενίσχυσε το ρόλο του στη διαδικασία συναπόφασης σε όλα τα μέτρα που

βασίζονται στο άρθρο 175, με εξαίρεση εκείνα τα οποία σχετίζονται με τη φορολογία και τη διαχείριση των κοινοτικών πόρων.

A. Ψηφίσματα πρωτοβουλίας

Τα ψηφίσματα αυτά αναφέρονται στα εξής ζητήματα:

- πανευρωπαϊκή κοινοβουλευτική συνεργασία επί του περιβάλλοντος και επί της Ευρωπαϊκής Υπουργικής Διασκέψεως επί του Περιβάλλοντος στη Σόφια, τον Οκτώβριο του 1995,
- ποιότητα του αέρα σε κλειστούς χώρους,
- αναγκαιότητα του κόστους του "μη περιβάλλον" για την Κοινότητα
- πρόληψη και εξάλειψη περιβαλλοντικών βλαβών
- περιβαλλοντικές τεχνολογίες - δυνατότητες ανάπτυξης και απασχόλησης· μεταφορά επικινδύνων αποβλήτων για να ανακυκλωθούν σε χώρες που δεν ανήκουν στον ΟΟΣΑ
- ολοκλήρωση πληθυσμιακών και περιβαλλοντικών πολιτικών μέτρων και προγραμμάτων
- πτυχές του παγκοσμίου εμπορίου που συνδέονται με το περιβάλλον, την υγεία και την προστασία των καταναλωτών
- ενίσχυση της κοινοτικής πολιτικής στο πεδίο του αστικού περιβάλλοντος.

B. Πέμπτο πρόγραμμα δράσης

Σε ψήφισμά του της (Νοέμβριος 1992) σχετικά με το πέμπτο πρόγραμμα δράσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συγκεκριμενοποίησε τις απόψεις του σχετικά με το μέλλον της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής. Το Κοινοβούλιο εγκρίνει μεν τις κατευθυντήριες γραμμές που προτάθηκαν, ζητεί ωστόσο - μεταξύ άλλων - την συστηματική εφαρμογή της αρχής της υπαιτιότητας ("ο ρυπαίνων πληρώνει") προκειμένου, μεταξύ άλλων, να αποφευχθεί ένα περιβαλλοντικό ντάμπινγκ και να λειτουργήσουν οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί που θα οδηγήσουν στην επέκταση της περιβαλλοντικής πολιτικής στις υπόλοιπες κοινοτικές πολιτικές. Σε ένα ακόμη ψήφισμα του (Απρίλιος 1993) για το πέμπτο πρόγραμμα δράσης το ΕΚ κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει τακτικά Λευκή Βίβλο για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής πολιτικής στις λοιπές πολιτικές. Η Επιτροπή έχει δημοσιεύσει έκθεση για την εφαρμογή του προγράμματος πολιτικής και δράσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με το περιβάλλον και την περιβαλλοντόφιλη ανάπτυξη. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στο πέρας της διαδικασίας διαπραμάτευσης, συμφώνησαν (1996) ότι πέντε άλλοι στόχοι απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή: ενίσχυση των δράσεων της περιβαλλοντικής πολιτικής, ενθάρρυνση των βιώσιμων τρόπων παραγωγής και κατανάλωσης, εμβάθυνση στην έννοια του καταμερισμού των ευθυνών, ενθάρρυνση των τοπικών και περιφερειακών πρωτοβουλιών και περαιτέρω ανάπτυξη μερικών περιβαλλοντικών θεμάτων.

Γ. Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου

Σε ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την εφαρμογή του

περιβαλλοντικού δικαίου δηλώνεται ότι κατά το παρελθόν σημειώθηκαν ιδιαίτερα σημαντικές παραβιάσεις του κοινοτικού περιβαλλοντικού δικαίου. Οι εν λόγω παραβιάσεις οφείλονται σε έξι λόγους:

- αίτια που σχετίζονται με το ίδιο το κοινοτικό δίκαιο (π.χ. μεγάλος όγκος και ασάφεια)
- αίτια που σχετίζονται με τον τρόπο λειτουργίας των κοινοτικών οργάνων (π.χ. καθυστερήσεις κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, μικρή ευκαμψία, μη λήψη μέτρων κύρωσης, έλλειψη προσωπικού)
- οικονομικά αίτια (π.χ. προσπάθειες να ευνοηθούν εθνικοί παραγωγοί, υπεροχή της οικονομίας σε σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος, έλλειψη οικονομικών και φορολογικών κινήτρων)
- κοινωνικά αίτια (π.χ. ελαττωμένη περιβαλλοντική συνείδηση)
- διοικητικά και πολιτικά αίτια στα κράτη μέλη (π.χ. ιδιαιτερότητες συντάγματος και έλλειψη συνοχής στα εθνικά νομοθετικά συστήματα)
- νομικά αίτια (π.χ. διαφορά στις επιβαλλόμενες κυρώσεις).

Δ. Άλλες παρεμβάσεις

- Στις 13 Νοεμβρίου 1996 το ΕΚ, ψηφίζοντας σε δεύτερη ανάγνωση για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337, ζήτησε συγκεκριμένα τη διοργάνωση καλύτερης διαβούλευσης με τους πολίτες με την προώθηση έργων και την υποβολή σε αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων πυρηνικών σταθμών.
- Στις 9 Φεβρουαρίου 1999, το ΕΚ αποφάνθηκε σε δεύτερη ανάγνωση για τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, τροποποιώντας σε διάφορα σημεία την κοινή θέση του Συμβουλίου. Ιδιαίτερα, ζητά να ανατεθούν στον Οργανισμό τα καθήκοντα συμβούλου των κρατών μελών για το περιβάλλον, για τη δημιουργία και την επέκταση των συστημάτων εποπτείας των περιβαλλοντικών μέτρων που διαθέτουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 19

Η ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ

19.1. ΣΤΟΧΟΙ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει πέντε διεθνώς αποδεκτά βασικά δικαιώματα των καταναλωτών:

- το δικαίωμα προστασίας της υγείας και της ασφάλειας,
- το δικαίωμα προστασίας των οικονομικών συμφερόντων,
- το δικαίωμα προστασίας των νομικών συμφερόντων,
- το δικαίωμα εκπροσώπησης και συμμετοχής,
- το δικαίωμα ενημέρωσης και εκπαίδευσης.

Η έκφραση των δικαιωμάτων αυτών από τη γραπτή τους μορφή στην πράξη, επικεντρώθηκε κατά βάση σε δύο τομείς:

1. Ενημέρωση

Η ικανότητα αυτοπροστασίας του καταναλωτή συνδέεται άμεσα με τη γνώση. Η βελτίωση των προτύπων ενημέρωσης για προϊόντα που αφορούν τον καταναλωτή είναι, συνεπώς, εκ των ων ουκ άνευ, πόσο μάλλον τώρα αν ληφθεί υπόψη ότι έχουμε εισέλθει στον αιώνα των πληροφοριών. Οι βασικές κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής περιλαμβάνουν τη διαφάνεια της ενημέρωσης για τα προϊόντα, την ανάπτυξη υπηρεσιών πληροφόρησης των καταναλωτών και αύξηση της συγκριτικής δοκιμασίας των προϊόντων.

2. Αγορά

Η ανάπτυξη της πολιτικής βασίστηκε στην αρχή ότι ο αγοραστής θα πρέπει να είναι σε θέση να: αξιολογεί τα βασικά χαρακτηριστικά (φύση, ποιότητα, ποσότητα, τιμή) των προϊόντων και υπηρεσιών που διατίθενται, ούτως ώστε να προβαίνει σε ορθολογική επιλογή μεταξύ ανταγωνιστικών προϊόντων και υπηρεσιών. να χρησιμοποιεί τα προϊόντα αυτά και τις υπηρεσίες ασφαλώς και ικανοποιητικά. να διεκδικεί αποζημίωση για οιαδήποτε ζημία ή βλάβη που απορρέει από προϊόν ή από υπηρεσία που του προσφέρθηκε.

Μετά την υλοποίηση της ενιαίας αγοράς, οι στόχοι σε θέματα πολιτικής για τους καταναλωτές στράφηκε προκειμένου να αντιμετωπίσει τους νέους μείζονες στόχους της ΕΕ: ευρωπαϊκή νομισματική ένωση, βιώσιμα πρότυπα ανάπτυξης και κατανάλωσης, και διεύρυνση προς ανατολή.

19.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

1. Γενικά

Η πίεση που έχει ασκήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για θέματα καταναλωτών ώστε αυτά να εξεταστούν συνολικά και από άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ, ήταν έντονη και συνεχής, και ανάγεται στον Νοέμβριο του 1967 όταν με γραπτή ερώτηση ενός ευρωβουλευτή ετέθη για πρώτη φορά στην Επιτροπή το θέμα αυτό. Οι πρώτες άμεσες εκλογές του 1979 είχαν ως αποτέλεσμα τα θέματα των καταναλωτών να προωθηθούν ακόμη περισσότερο στην ημερήσια διάταξη του Κοινοβουλίου (με τη βοήθεια και των ομάδων πίεσης για θέματα καταναλωτών). Η συνεχής πίεση που ασκούσε το εκλεγμένο κοινοβούλιο αποδείχθηκε κομβικό στοιχείο στις τροποποιήσεις της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης, που είχαν ως αποτέλεσμα τη μετεξέλιξη της πολιτικής για την προστασία των καταναλωτών από μία τεχνικής φύσεως εναρμόνιση των προτύπων στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς, στην αμοιβαία αναγνώριση της βάσης της προστασίας των καταναλωτών ως μέρος της προσπάθειας βελτίωσης των θεμάτων που άπτονται των καταναλωτών σε μία Ευρώπη των πολιτών. Λόγω του πλειοψηφικού συστήματος λήψης αποφάσεων, η Κοινότητα ανέλαβε μια πιο ενεργή πολιτική δράση για θέματα που είχαν σχέση με την ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς, συμπεριλαμβανομένης και δέσμης μέτρων που υποχρέωναν τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ουσιαστικότερη προστασία των καταναλωτών.

Τα θέματα των καταναλωτών στη μετά το 1992 εσωτερική αγορά, καθώς και η αποφασιστικότητα να αποδοθεί μεγαλύτερη προτεραιότητα στα θέματα της προστασίας τους, είχε ως αποτέλεσμα να διοργανώσει το Κοινοβούλιο δημόσιες ακροάσεις το 1990 και 1991 για διάφορα συναφή θέματα και να προχωρήσει στη σύσταση μίας "διακομματικής ομάδας καταναλωτών" που απαρτιζόταν από ευρωβουλευτές από διάφορες επιτροπές, στόχος της οποίας ήταν να επικεντρωθεί σε θέματα που είχαν ιδιαίτερη σημασία για τους καταναλωτές στο προνομοθετικό στάδιο.

2. Ειδικά

Ορισμένα από τα πολλά θέματα που έθεσε το Κοινοβούλιο είναι και τα εξής:

- η ανάγκη κατάρτισης λεπτομερούς πολιτικής για την προστασία των καταναλωτών,
- καλύτερος συντονισμός σε επίπεδο ΕΕ των δραστηριοτήτων των εθνικών ομάδων καταναλωτών,
- η ανάγκη ύπαρξης των ευρωπαϊκών κέντρων ενημέρωσης καταναλωτών (που πρώτα προτάθηκε από το ΕΚ).

Το ΕΚ κινητοποιήθηκε για τη διασφάλιση υψηλότερων πιστώσεων στον προϋπολογισμό με στόχο την ενημέρωση και την εκπαίδευση των καταναλωτών, καθώς και την προώθηση της εκπροσώπησης των καταναλωτών στα κράτη μέλη όπου αυτή ήταν περιορισμένη.

Το 1997 οι έρευνες της εξεταστικής επιτροπής του ΕΚ στις κτηνιατρικές υπηρεσίες της Επιτροπής για το θέμα της ΣΕΒ είχαν ως αποτέλεσμα να εγκρίνει το ΕΚ μία "υπό όρους πρόταση μομφής" κατά της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προχώρησε στη σύσταση μίας οριζόντιας ομάδας από οκτώ Επιτρόπους αρμόδιους για την υγεία των καταναλωτών. Επιπλέον, η Γενική Διεύθυνση XXIV ενισχύθηκε και απεκλήθη τομέας "πολιτικής σε θέματα καταναλωτών και προστασίας της υγείας". Σε αυτή μεταφέρθηκαν οι επιστημονικές συμβουλευτικές επιτροπές από τις ΓΔ "Βιομηχανία" και "Γεωργία". Συστάθηκε μία Επιστημονική Συντονιστική Επιτροπή για να δώσει περισσότερο φως στα θέματα που αφορούν την υγεία των καταναλωτών. Η σοβαρότερη όμως ίσως μεταρρύθμιση ήταν ότι εφαρμόστηκε μεγαλύτερη διαφάνεια στις διαδικασίες της "επιτροπολογίας", με τη δημοσίευση, για πρώτη φορά (ακόμα και στο Ιντερνέτ), των εργασιών και των συμβουλών των επιστημονικών επιτροπών. Το γεγονός αυτό καθιστά ιδιαίτερα δύσκολη για τις μόνιμες επιτροπές την προβολή αντιρρήσεων απέναντι στις συμβουλές των επιστημονικών επιτροπών χωρίς προφανείς λόγους. Η τροποποίηση αυτή εξομοίωσε το ευρωπαϊκό σύστημα ελέγχου των τροφίμων με αυτό των ΗΠΑ. Πάντως οι αλλαγές αυτές είχαν ως αποτέλεσμα το να δοθεί μεγαλύτερη αίγλη στη ΓΔ XXIV από ότι προηγουμένως, κυρίως σε ό,τι αφορά τη διάρθρωση, το προσωπικό και τους χρηματοδοτικούς πόρους. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διαδραμάτισε σημαντικότατο ρόλο όσον αφορά την τοποθέτηση της ασφάλειας των τροφίμων σε υψηλή προτεραιότητα στην πολιτική ημερήσια διάταξη, κατ' αρχάς με τη θέση του εναντίον της χρησιμοποίησης ορμονών στην παραγωγή κρέατος. Οι έρευνες του ΕΚ στο θέμα της ΣΕΒ και οι σχετικές εκθέσεις και τα ψηφίσματά του επέσπευσαν τον ρυθμό των τροποποιήσεων και είχαν ως αποτέλεσμα την εφαρμογή αυστηρότερων μέτρων για την προστασία των καταναλωτών στη Συνθήκη του Άμστερνταμ. Τα θέματα που αφορούν την ασφάλεια των τροφίμων εξακολουθούν να απασχολούν την κοινή γνώμη, ενώ η κρίση της ΣΕΒ απέφερε θετικά αποτελέσματα κυρίως για την Κοινή Γεωργική Πολιτική. Μακροπρόθεσμα θα θεωρηθεί ως το θέμα (από κοινού με τη διεύρυνση της ΕΕ) που επέφερε ριζικές μεταρρυθμίσεις στην ΚΓΠ - κάτι το οποίο οι καταναλωτές στην Ένωση ανέμεναν προ πολλού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 20

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

20.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ (Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση) κατέστησε τη δημόσια υγεία επίσημη αρμοδιότητα της ΕΕ για πρώτη φορά, μολονότι υπόκειτο και στην αρχή της επικουρικότητας. Αναφέρει ότι η Κοινότητα πρέπει να συμβάλει στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της ανθρώπινης υγείας ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και, αν είναι αναγκαίο, συνεπικουρώντας τη δράση τους. Η κοινοτική δράση πρέπει να κατευθύνεται στην πρόληψη των ασθενειών, ιδίως αυτών που αποτελούν σοβαρές μάστιγες για την υγεία, συμπεριλαμβανομένης και της τοξικομανίας, προωθώντας την έρευνα όσον αφορά τα αίτιά τους και τους τρόπους μετάδοσής τους, καθώς και την ενημέρωση και εκπαίδευση για θέματα υγείας. Οι προϋποθέσεις όσον αφορά την προστασία της υγείας πρέπει να αποτελούν συστατικό στοιχείο και των άλλων κοινοτικών πολιτικών.

Η Συνθήκη του Άμστερνταμ, αν και δεν εισαγάγει κοινοτική πολιτική για την υγεία, προβλέπει τη λήψη σειράς μέτρων προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση. Το άρθρο 152 αναφέρει ότι: "κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και δράσεων της Κοινότητας, εξασφαλίζεται υψηλού επιπέδου προστασία της υγείας του ανθρώπου" και περιλαμβάνει ότι "κατά παρέκκλιση από το άρθρο 37, θεσπίζονται μέτρα στον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό τομέα με άμεσο στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας". Τα εν λόγω μέτρα, αλλά και μέτρα που αφορούν το ανθρώπινο αίμα και την ποιότητα των οργάνων, καθώς και μέτρα πρωτοβουλίας με στόχο την προστασία και τη βελτίωση της δημόσιας υγείας, θα αποτελέσουν, δυνάμει της Συνθήκης του Άμστερνταμ, αντιμείμενο ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο.

Παλαιότερα, η πολιτική σε θέματα δημόσιας υγείας σε επίπεδο ΕΕ διέπετο από διατάξεις περί υγείας και ασφάλειας στο πλαίσιο των συνθηκών ΕΚΑΧ και Ευρατόμ και αργότερα από τον προβληματισμό της ενιαίας αγοράς, όπου η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των αγαθών απαιτούσε κάποιο βαθμό συντονισμού στον τομέα της δημόσιας υγείας. Για παράδειγμα, το άρθρο 100α, που θεσπίστηκε από την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη το 1987, ανέφερε ότι για την εναρμόνιση των μέτρων προκειμένου να δημιουργηθεί η ενιαία αγορά, απαιτείτο υψηλό επίπεδο προστασίας που αποτελούσε τη βάση για προτάσεις στον τομέα υγείας και ασφάλειας.

20.2.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το ΕΚ υποστηρίζει συστηματικά την κατάρτιση μίας συνεκτικής πολιτικής για θέματα δημόσιας υγείας. Υποστήριξε επίσης ενεργά την ενίσχυση και προαγωγή της υγειονομικής πολιτικής σε διάφορες γνωμοδοτήσεις και έκθεσεις ίδιας πρωτοβουλίας για θέματα μεταξύ των οποίων:

- προστασία από ακτινοβολίες ασθενών που υποβάλλονται σε ιατρική θεραπεία ή διάγνωση
- σεβασμός της ζωής και περίθαλψη των ασθενών στο τελευταίο στάδιο της ασθένειάς τους
- ευρωπαϊκός χάρτης για την περίθαλψη παιδιών στα νοσοκομεία
- έρευνα στον τομέα της βιοτεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένων και των προς μεταμόσχευση οργάνων και των φερουσών μητέρων
- ασφάλεια και αυτάρκεια της Κοινότητας σε αίμα για μετάγγιση, καθώς και άλλες ιατρικές χρήσεις
 - ορμόνες
 - ναρκωτικά
 - ιονίζουσα ακτινοβολία
- κοινοτική κάρτα υγείας, η εν λόγω κάρτα θα περιλαμβάνει ένα μικροτσίπ με όλα τα απαραίτητα ιατρικά στοιχεία που θα μπορεί να διαβάζει κάθε γιατρός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 21

ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

21.1. ΣΤΟΧΟΙ

Και κατά το διάστημα αναφοράς, η ενεργειακή πολιτική της ΕΕ προσανατολίστηκε στους μακροπρόθεσμους ενεργειακούς στόχους, όπως αναφέρονται ήδη το 1995 στην "Λευκή Βίβλο για μια ενεργειακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης". Σύμφωνα με τη Λευκή Βίβλο - και αυτό επιβεβαιώθηκε κυρίως από όλους τους φορείς αποφάσεων στον τομέα της ενεργειακής πολιτικής σε κοινοτικό επίπεδο (Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο) - πρέπει η ενεργειακή πολιτική να συμπεριλαμβάνεται στους γενικούς στόχους της οικονομικής πολιτικής της Κοινότητας, δηλαδή ολοκλήρωση της αγοράς, κατάργηση των ρυθμίσεων, περιορισμός της παρέμβασης της δημόσιας διοίκησης στο απόλυτα απαραίτητο για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και της ευημερίας, αειφόρος ανάπτυξη, προστασία των καταναλωτών και οικονομική και κοινωνική συνοχή. Πέραν όμως από αυτούς τους γενικότερους στόχους η ενεργειακή πολιτική θα πρέπει να ακολουθεί και ειδικότερους στόχους, οι οποίοι θα πρέπει να εναρμονίσουν σε μεγαλύτερο βαθμό στον ενεργειακό τομέα την ανταγωνιστικότητα, την ασφάλεια εφοδιασμού και την προστασία του περιβάλλοντος.

Στενά συνδεδεμένα με τους μακροπρόθεσμους ενεργειακούς στόχους, όπως αυτοί καθορίζονται στη Λευκή Βίβλο, είναι το πολυετές πρόγραμμα πλαίσιο για μέτρα στον τομέα της ενέργειας (1998-2002), το οποίο εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Ενέργειας το Νοέμβριο του 1998.

Το εν λόγω πρόγραμμα πλαίσιο θα συμπεριλαμβάνει τις πολυάριθμες αλλά κατανεμημένες δράσεις που έχει αναλάβει η Κοινότητα στον τομέα της ενέργειας. Με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί μία μεγαλύτερη διαφάνεια, θα μειωθεί ο κίνδυνος από επικαλύψεις δράσεων και διπλών εργασιών, θα απλουστευθεί η διοικητική εκτέλεση και θα υπάρξει μια καλύτερη εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων συνέργιας. Ως απογοητευτικό μπορεί όμως να χαρακτηριστεί το γεγονός, ότι το Συμβούλιο Ενέργειας ενέκρινε το Νοέμβριο του 1998 για το εν λόγω πρόγραμμα πλαίσιο στον τομέα της ενέργειας μόνο ένα ενδεικτικό χρηματοδοτικό πλαίσιο ύψους 170 εκατ. ευρώ (αντί του αρχικού που είχε προταθεί από την Επιτροπή ύψους 213. εκατ. ευρώ). Με αυτό τον τρόπο όμως δεν θα υπάρξει για τις μελλοντικές ενεργειακές πολιτικές δράσεις της ΕΕ κατάλληλη και αποτελεσματική χρηματοδότηση.

Πέραν αυτών των γενικών ενεργειακών και πολιτικών στόχων η Κοινότητα έχει θέσει διάφορους τομεακούς στόχους, που καθόρισαν και κατά το χρονικό διάστημα της έκθεσης το πλαίσιο για την ενεργειακή πολιτική της ΕΕ: διατήρηση του ποσοστού των στερεών καυσίμων (άνθρακα) στη συνολική

ενεργειακή κατανάλωση, ιδιαίτερα μέσω της αύξησης της ανταγωνιστικότητας των σχετικών παραγωγικών δυνατοτήτων· αύξηση της αναλογίας του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο· ανώτατα πρότυπα ασφάλειας ως προϋπόθεση για τον προγραμματισμό, την κατασκευή και τη λειτουργία των πυρηνικών εγκαταστάσεων· αύξηση του ποσοστού ανανεώσιμων μορφών ενέργειας. Στην προσπάθεια υλοποίησης των εν λόγω τομεακών στόχων η Κοινότητα έχει να επιδείξει αναμφισβήτητες επιτυχίες, αλλά το ποσοστό επιτυχίας των επιμέρους κρατών μελών κατά την επίτευξη των εν λόγω στόχων εξακολουθεί όπως και πριν να παραμένει πολύ διαφορετικό.

Όλοι όμως οι πολιτικοί φορείς (Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβούλιο) συμφώνησαν κατά το χρονικό διάστημα που καλύπτει η έκθεση ότι θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για την επίτευξη στο πλαίσιο των τομεακών στόχων της αύξησης του ποσοστού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: στόχος (κατώτατος) είναι ο διπλασιασμός του ποσοστού των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη συνολική ενεργειακή κατανάλωση μέχρι το έτος 2010 και δη σε επίπεδο 15% (αρχή της υποκατάστασης).

Οι πολιτικές απαιτήσεις για την αύξηση του ποσοστού των εναλλακτικών πηγών ενέργειας θα πρέπει να υλοποιηθούν εκ μέρους της Επιτροπής με συγκεκριμένα μέτρα. Επιμέρους μεμονωμένα μέτρα συναντούν επί του παρόντος σημαντική αντίσταση· έτσι παραμένει ιδιαίτερα αμφίβολο, εάν και σε ποιά μορφή, θα πρέπει να εισαχθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, βασισμένη στο γερμανικό παράδειγμα, μία οδηγία περί της μεταφοράς στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας. Σχετικά η Επιτροπή υπέβαλε κατά τον Απρίλιο του 1999 ένα πρώτο προσωρινό σχέδιο.

21.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το κύριο καθήκον του ΕΚ είναι να πείσει τα κράτη μέλη ότι το μακροπρόθεσμο κοινό συμφέρον για την επίλυση των προβλημάτων αυτών σε κοινοτικό επίπεδο είναι σημαντικότερο από τα βραχυπρόθεσμα εθνικά συμφέροντα τα οποία θα μπορούσαν να προτιμηθούν έναντι άλλων λύσεων. Εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ζητείται συνεχώς η συμπερίληψη ενός ιδίου κεφαλαίου για την ενέργεια, πράγμα το οποίο όμως δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί ούτε στη Συνθήκη του Μάαστριχτ ούτε στην Συνθήκη του Άμστερνταμ. Στη συζήτηση που διεξάγεται σήμερα για το μέλλον της κοινοτικής ενεργειακής πολιτικής, το ΕΚ πιέζει τώρα εντονότερα για την υλοποίηση των σημαντικών στόχων της ενεργειακής πολιτικής (αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, ανάπτυξη εναλλακτικών πηγών ενέργειας και ασφαλών συστημάτων εφοδιασμού με ενέργεια, λήψη μέτρων για την καταπολέμηση του φαινομένου του θερμοκηπίου, και επιδίωξη διεθνούς συνεργασίας και ενημέρωσης για το θέμα των φόρων επί του διοξειδίου του άνθρακα και της ενέργειας).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 22

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

22.1. ΣΤΟΧΟΙ

1. Ο στόχος της πολιτικής για την έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη ορίζεται ως εξής:

Στόχος της Κοινότητας είναι η ενίσχυση των επιστημονικών και τεχνολογικών βάσεων της βιομηχανίας της Κοινότητας και η διευκόλυνση της ανάπτυξης της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς της".

Ουδεμία μνεία κοινωνικής προνοίας, δημοσίας υγείας ή καθαρού περιβάλλοντος ή άλλου περισσότερο κοινωνικής υφής στόχου γίνεται για τη δαπάνη για την έρευνα. Ούτως ο στόχος του να προωθηθεί η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας ήταν κύριος στόχος του προγράμματος πλαισίου όπως το όριζαν τα κράτη μέλη το δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας 1980. Αυτή η σημαντική διάταξη τροποποιήθηκε όμως από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ (1993), η οποία πρόσθεσε στο τέλος τη φράση "καθώς και η προώθηση των ερευνητικών δράσεων που κρίνονται αναγκαίες βάσει άλλων κεφαλαίων της παρούσας Συνθήκης."

2. Το άρθρο 164 ορίζει τί πράττει η Κοινότητα:

"Κατά την επιδίωξη των στόχων αυτών, η Κοινότητα αναλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις, οι οποίες συμπληρώνουν τις δράσεις που αναλαμβάνονται στα κράτη μέλη:

α) εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης, με προώθηση της συνεργασίας με τις επιχειρήσεις τα ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια καθώς και της συνεργασίας μεταξύ των φορέων αυτών,

β) προώθηση της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς στον τομέα της κοινοτικής έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης,

γ) διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων στον τομέα της κοινοτικής έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης,

δ) προώθηση της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών της Κοινότητας."

3. Στο άρθρο 165 επίσης προβλέπεται ότι: "Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους ώστε να εξασφαλίζεται η αμοιβαία συνοχή των εθνικών πολιτικών και της κοινοτικής πολιτικής."

22.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Επί διάστημα που υπερβαίνει την εικοσαετία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει διαδραματίσει οργανικό ρόλο αφ' ενός προωθώντας διαρκώς και περισσότερο φιλόδοξη κοινοτική πολιτική Ε&ΤΑ και αφ' ετέρου παρέχοντας την ορθή νομική βάση για αυτήν. Η επιρροή του στη δομή του εν ισχύ Πέμπτου Προγράμματος Πλαισίου ήταν τεράστια: στις 28 Νοεμβρίου 1996 το Κοινοβούλιο ενέκρινε βάσει εκθέσεως ψήφισμα "σχετικά με τις προοπτικές για μία ευρωπαϊκή πολιτική όσον αφορά τις επιστήμες και την τεχνολογία στον 21^ο αιώνα". Μεταξύ άλλων το εν λόγω ψήφισμα πρότεινε να δημιουργηθεί ως συνοπτικό οργανωτικό χαρακτηριστικό για την πρώτη δραστηριότητα εντός του Πέμπτου Προγράμματος Πλαισίου ένας πίνακας με οριζόντιον άξονα την ανάπτυξη των συνιστωσών επιστημών και τεχνολογιών και κατακόρυφον άξονα μία σειρά βιώσιμων προγραμμάτων Ανάγκης Εστίασεως που πρέπει να εκφράζει στην πράξη την κοινωνική ζήτηση υπό την ευρεία έννοια.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επίσης υποστηρίξει περισσότερη συνεργασία με εταιρους εκτός ΕΕ, σοβαρή ολοκλήρωση δραστηριοτήτων ανάμεσα στα διαρθρωτικά ταμεία και τα προγράμματα πλαίσια, καθώς και στοχοθετημένη προσέγγιση προς βελτιστοποίηση της συμμετοχής των μικρών και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων. Πρότεινε επίσης νέο πρόγραμμα για την ανάπτυξη και ταξινόμηση των συμπληρωματικής υφής χαρακτηριστικών της ερευνητικής υποδομής, τις κοινές πλατφόρμες και μέσα που έχουν στη διάθεσή τους οι Ευρωπαίοι ερευνητές καθώς και τα Δίκτυα Αριστείας. Διατυπώνεται εμμονή στο ότι πολύ περισσότερη ευελιξία πρέπει να ενσωματωθεί σε όλα τα προγράμματα και επί μέρους έργα εντός οιασδήποτε μορφής μελλοντικών Προγραμμάτων Πλαισίων, ώστε να καθίσταται δυνατό να τίθεται τέρμα σε κατευθύνσεις αναζητήσεως που δεν παρουσιάζουν εξέλιξη, να μετατοπίζονται οι χορηγούμενοι πόροι σε περισσότερο υποσχόμενους τομείς και να υπάρχει δυνατότητα αντιδράσεως στις αλλαγές συνθηκών τις προσφάτως εμφανισθείσες προτεραιότητες για την έρευνα.

Η Επιτροπή έδωσε μεγάλη προσοχή στις ως άνω συστάσεις: η πρόταση για το Πέμπτο Πρόγραμμα Πλαίσιο, όταν εμφανίσθηκε, είχε ενσωματωμένες πολλές από αυτές. Στη διαδικασία συναποφάσεως για το Πέμπτο Πρόγραμμα Πλαίσιο το Κοινοβούλιο ενέμεινε κατά την πρώτη ανάγνωση στο ότι το Πρόγραμμα Πλαίσιο πρέπει να συνιστά σαφέστερο μήνυμα προς το κοινό όσον αφορά τις πολιτικές του προτεραιότητες, την αποτίμηση των αναγκών της

βιομηχανίας, τους χρήστες των αποτελεσμάτων της έρευνας και γενικότερα την κοινωνία καθώς επίσης και όσον αφορά την αποτίμηση των τεχνολογιών και τις δυνάμει συνέπειές τους. Στην κοινή του θέση το Συμβούλιο δέχθηκε πολλές από τις ουσιώδους σημασίας τροπολογίες του Κοινοβουλίου που αφορούσαν τόσο τη δομή όσο και το επιστημονικό περιεχόμενο του Προγράμματος Πλαισίου, μεταξύ των οποίων και τη δημιουργία ενός τετάρτου θεματικού προγράμματος ώστε να επέλθει διαχωρισμός ανάμεσα στην ενέργεια και το περιβάλλον. Πέραν τούτων το Συμβούλιο συμφώνησε στις κεντρικές δράσεις με θέμα τη γήρανση του πληθυσμού, την παγκόσμια αλλαγή, την κοινωνικοοικονομική έρευνα και σε μία συνδυασμένη κεντρική δράση με θέμα τις χερσαίες μεταφορές και τις τεχνολογίες θαλάσσης.

Ωστόσο αρκετά σημαντικά θέματα παρέμειναν ανοικτά ανάμεσα στα δύο θεσμικά όργανα, συγκεκριμένα το ζήτημα του συνολικού ποσού για τη χρηματοδότηση του Πέμπτου Προγράμματος Πλαισίου. Το Κοινοβούλιο διατήρησε σε δεύτερη ανάγνωση τα ποσά της Επιτροπής και ψήφισε άλλες 35 τροπολογίες στην κοινή θέση. Επειδή το Συμβούλιο δεν ήταν διατεθειμένο να δεχθεί τις τροπολογίες του Κοινοβουλίου, το καλοκαίρι 1998 άρχισε αναπόφευκτα η διαδικασία συνδιαλλαγής.

Τέλος το Κοινοβούλιο επέτυχε θετικό συμβιβασμό με το Συμβούλιο όσον αφορά το όλο ποσό του προϋπολογισμού E&TA. Το νέο συνολικό ποσό 14,960 δισ. (ΕΚ + Ευρατόμ) αντιπροσώπευε ουσιαστική αύξηση εν συγκρίσει προς την κοινή θέση του Συμβουλίου κατά σχεδόν 1 δισ. ευρώ. Ο συνολικός προϋπολογισμός E&TA (κονδύλια τόσο ΕΚ όσο και Ευρατόμ) αποτελεί το τρίτο εις μέγεθος ποσό του προϋπολογισμού ΕΕ (μετά τον αγροτικό τομέα και τα διαρθρωτικά ταμεία). Το 1998 το ποσό δαπανών E&TA κάλυπτε κατά προσέγγιση 60% των δαπανών για εσωτερικές πολιτικές της ΕΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 23

ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΜΜΕ)

23.1 ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Επειδή δεν υπάρχει καμία επίσημη συμφωνία σχετικά με τον κοινοτικό ορισμό των ΜΜΕ, τα κριτήρια ποικίλλουν σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Ένωση εφαρμόζει λειτουργικά κριτήρια: στο πλαίσιο των δανείων ΕΤΕ και του "νέου κοινοτικού μέσου" (ΝΚΜ), θεωρούνται γενικά ως ΜΜΕ οι επιχειρήσεις των οποίων ο αριθμός εργαζομένων δεν υπερβαίνει τους 250 και το καθαρό πάγιο ενεργητικό τα 75 εκατομμύρια ECU και των οποίων το τμήμα εκείνο του κεφαλαίου που βρίσκεται στα χέρια μεγαλύτερης επιχείρησης δεν υπερβαίνει το 1/3. Στο πλαίσιο του ορισμού αυτού, οι ΜΜΕ αντιπροσωπεύουν ποσοστό μεγαλύτερο του 99% των επιχειρήσεων του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα της Ένωσης και μεγάλο τμήμα των απασχολούμενων. Δύναται να γίνει διάκριση μεταξύ των πολύ μικρών επιχειρήσεων (με 0 έως 10 απασχολούμενους) και των μικρών επιχειρήσεων (με 10 έως 50 απασχολούμενους), αφενός, και των μεσαίων επιχειρήσεων (με 50 έως 250 απασχολούμενους), αφετέρου.

Απολύτως απαραίτητες για την ομαλή λειτουργία μιας σύγχρονης οικονομίας, οι ΜΜΕ είναι παρούσες σε όλους τους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Οι ΜΜΕ προσαρμόζονται με ευκολία στην εξέλιξη των οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών. Ασκούν επί το πλείστον τις δραστηριότητές τους στο εθνικό πλαίσιο, επηρεάζονται ωστόσο άμεσα από την κοινοτική νομοθεσία στον τομέα της φορολογίας, του ανταγωνισμού, του δικαίου των εταιρειών, της περιφερειακής και κοινωνικής πολιτικής και των τελωνειακών διατυπώσεων. Για το λόγο αυτό η κοινοτική πολιτική σε σχέση με τις ΜΜΕ συνίσταται σε μέτρα για την προάσπιση των συμφερόντων τους και στην κατάργηση ορισμένων διακρίσεων τις οποίες υφίστανται όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά. Από το 1986 η Ένωση διαθέτει Επιτροπο στον οποίο έχει ανατεθεί η πολιτική στον τομέα των ΜΜΕ.

23.2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το 1994 το ΕΚ συνέταξε έκθεση για το πρόγραμμα υπέρ των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας επιδοκιμάζοντας τις προσπάθειες της Επιτροπής και ζητώντας τη λήψη μέτρων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις και στα χρηματοδοτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο ψήφισμά του της 6^{ης} Ιανουαρίου 1997, σχετικά με την 4^η ετήσια έκθεση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου των ΜΜΕ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

τονίζει, όσον αφορά τη διεθνοποίηση των ΜΜΕ, ότι η πρόσβαση στα δάνεια και τα συστήματα εγγύησης για τη χρηματοδότηση της περιόδου έναρξης και την κάλυψη των εμπορικών και πολιτικών κινδύνων είναι θεμελιώδους σημασίας, όπως και η κατάρτιση στη διαχείριση, η διάθεση πληροφοριών και η συνεργασία στο πλαίσιο των βιομηχανικών δικτύων. Προτείνει επίσης μείωση του φόρου επί των εταιρειών όσον αφορά τα επανεπενδύμενα κέρδη των μικρών επιχειρήσεων, ως αποτελεσματικό μέσο βελτίωσης της απασχόλησης.

Στο ψήφισμά του της 24^{ης} Απριλίου 1997 σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής για το συντονισμό των δραστηριοτήτων υπέρ των ΜΜΕ και της βιοτεχνίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκφράζει, μεταξύ άλλων την ευχή όπως οι τράπεζες και τα πιστωτικά ιδρύματα παρέχουν διευκολύνσεις στο σύνολο των ΜΜΕ, κατά τρόπον ώστε να ευνοούνται η ανάπτυξη, η απασχόληση και οι επενδύσεις, κυρίως μέσω ενός κώδικα τραπεζικής δεοντολογίας για τις ΜΜΕ. Ζητεί επίσης από την Επιτροπή να υποβάλει, εντός διετίας, λευκή βίβλο για το εμπόριο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 24

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

24.1. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Η Συνθήκη ΕΚ δεν επιτρέπει στην Κοινότητα να θέσει σε εφαρμογή μια πολιτική ειδικά για τον τουρισμό. Αλλά χάρις σε μία διάταξη που εισήχθη με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, της επιτρέπει να λαμβάνει στο πλαίσιο άλλων πολιτικών, μέτρα προσανατολισμού και ανάπτυξης του εν λόγω τομέα. Με τον τρόπο αυτό εφαρμόζονται στον τουρισμό οι διατάξεις σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των εμπορευμάτων και των υπηρεσιών, οι διατάξεις για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις καθώς και για την περιφερειακή πολιτική.

24.2. ΣΤΟΧΟΙ

Το οικονομικό βάρος του τουρισμού δικαιολογεί πλήρως το γεγονός ότι τα θεσμικά όργανα της Ευρώπης έχουν ασχοληθεί με τον εν λόγω τομέα παρά το γεγονός ότι δεν υφίσταται νομική βάση: με 53% του συνόλου, η Ένωση είναι η πρώτη τουριστική περιφέρεια του κόσμου, ενώ ο τομέας αντιπροσωπεύει 5,5% του ΑΕΠ της και 6% της απασχόλησης (στοιχεία για Ευρώπη των 12).

24.3. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Από το 1983, η συμβολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην ανάπτυξη της κοινοτικής δράσεως στον τομέα του τουρισμού ήταν αποφασιστική. Μπορούμε μάλιστα να ισχυρισθούμε ότι το Κοινοβούλιο έδωσε το σχετικό έναυσμα.

Στα διάφορα ψηφίσματά του ζήτησε κυρίως:

- ένταξη στη Συνθήκη, με ευκαιρία της αναθεώρησης του 1996, ενός ειδικού τίτλου για τον τουρισμό, που θα δίδει στην Κοινότητα σημαντικές αρμοδιότητες που θα της επιτρέπουν να προχωρήσει σε μία κοινή πολιτική, με ταυτόχρονο σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας (ψηφίσματα της 15^{ης} Δεκεμβρίου 1994 επί της εκθέσεως της Επιτροπής σχετικά με τις κοινοτικές δράσεις που επηρεάζουν τον τουρισμό και 13^{ης} Φεβρουαρίου 1996 επί της Πράσινης Βίβλου της Επιτροπής για τον ρόλο της Ένωσης στον τομέα του τουρισμού)

- την αυξημένη προστασία των συμφερόντων των τουριστών: ενίσχυση της αστικής ευθύνης των ταξιδιωτικών γραφείων και καθορισμό πλέον αυστηρών κριτηρίων για τη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης (προαναφερθέν ψήφισμα της 15^{ης} Δεκεμβρίου 1994) ορθή εφαρμογή της οδηγίας 90/314 για τα οργανωμένα ταξίδια, θέσπιση ενός κοινοτικού νομικού πλαισίου για την ασφάλεια των υποδομών υποδοχής, προστασία κατά της υπεράριθμης κρατήσεως στα ξενοδοχεία (ψήφισμα της 31^{ης} Μαρτίου 1998 για τη βελτίωση της ασφάλειας, των δικαιωμάτων των καταναλωτών και των εμπορικών κανόνων στον τομέα του τουρισμού)
- την προστασία του περιβάλλοντος κατά των επιπτώσεων του μαζικού τουρισμού, π.χ. με την επιμήκυνση των διακοπών (ψηφίσματα της 13^{ης} Ιουλίου 1990 για τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Έτους Τουρισμού και της 18^{ης} Ιανουαρίου 1994 για τον τουρισμό ενόψει του έτους 2000)
- ένα Χάρτη Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων του Τουρίστα (ψήφισμα της 11^{ης} Ιουνίου 1991 για μια κοινοτική πολιτική τουρισμού)
- μέτρα κατά των ταξιδιωτικών γραφείων, των μεταφορέων και των ξενοδοχειακών αλυσίδων που ευνοούν τον σεξουαλικό τουρισμό (ψήφισμα της 6^{ης} Νοεμβρίου 1997 επί της ανακοίνωσης της Επιτροπής για την καταπολέμηση του παιδεραστικού σεξουαλικού τουρισμού).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 25

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

25.1. ΣΤΟΧΟΙ

Η προαγωγή της ανάπτυξης του υψηλότερου δυνατού επιπέδου γνώσης μέσω της ευρείας πρόσβασης στην εκπαίδευση και του συνεχούς της εκσυγχρονισμού.

25.2. ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ

Ήδη από το 1963 το Συμβούλιο θέσπισε γενικές αρχές για την υλοποίηση κοινής πολιτικής στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης. Στόχο αποτελούσε η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για να εξασφαλιστεί η διατήρηση υψηλού επιπέδου απασχόλησης. Στις δεκαετίες του 1970 και 1980 εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο διάφορα ψηφίσματα για τη θέσπιση προγραμμάτων δράσης. Τα κυριότερα προγράμματα δράσης που θεσπίστηκαν ήταν:

- **COMMETT**, για τη συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων και βιομηχανίας σχετικά με την επιμόρφωση στον τομέα της τεχνολογίας
- **ERASMUS**, για την κινητικότητα των φοιτητών πανεπιστημίων
- **PETRE**, για την επαγγελματική επιμόρφωση των νέων και την προετοιμασία τους για τον ενήλικο και εργαζόμενο βίο
- **LINGUA**, για τη βελτίωση της εκμάθησης ξένων γλωσσών στην Κοινότητα
- **EUROTECNET**, για την προαγωγή της καινοτομίας στον τομέα της επαγγελματικής επιμόρφωσης που αφορά την τεχνολογική μεταβολή στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Τα περισσότερα από αυτά τα προγράμματα δράσης εξακολουθούν να εφαρμόζονται και έχουν συνενωθεί στα πλαίσια είτε του προγράμματος **SOCRATES** είτε του προγράμματος **LEONARDO DA VINCI**.

25.3.Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ΕΚ) έχει ανέκαθεν υποστηρίξει τη στενή συνεργασία των κρατών μελών στους τομείς της παιδείας, της επιμόρφωσης και της νεολαίας, και ένας από τους στόχους του ήταν η συμπερίληψη στη Συνθήκη μιας στέρερης νομικής βάσης για την παιδεία και την επιμόρφωση. Με την έγκριση των Συνθηκών του Μάαστριχτ και του 'Αμστερνταμ, που εισήγαγαν δύο νέα άρθρα στους τομείς αυτούς, το ΕΚ απέκτησε σημαντική επιρροή επί της εφαρμοζόμενης πολιτικής, δεδομένου ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με τη διαδικασία συναπόφασης και κατά πλειοψηφία ψηφοφορίας στο Συμβούλιο.

Το ΕΚ κατάφερε έτσι να αυξήσει τον προϋπολογισμό του SOCRATES II από τα 1.400 εκατ. ευρώ που πρότεινε η Επιτροπή σε 1.850 εκατ. Όσον αφορά το Πρόγραμμα Κοινοτικής Δράσης "Νεολαία" το ΕΚ κατάφερε να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του κατά 30 εκατ. ευρώ έναντι της αρχικής πρότασης του Συμβουλίου και μπόρεσε να εισάγει ρήτρα αναθεώρησης στο δημοσιονομικό πλαίσιο. Το ΕΚ κατάφερε επίσης να εξακολουθήσουν οι συμμετέχοντες στην Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία των Νέων να χαίρουν κοινωνικής προστασίας και να έχουν πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη.

Τέλος, το ΕΚ κατάφερε να βελτιώσει το περιεχόμενο των προγραμμάτων TEMPUS. Πρότεινε σχετικά να ενθαρρυνθούν κοινές δράσεις του Tempus και άλλων κοινοτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης και να ενσωματωθεί νέος στόχος για τη συνδρομή στην προσαρμογή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στις νέες κοινωνικο-οικονομικές και πολιτιστικές ανάγκες των επιλέξιμων χωρών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 26

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

26.1. ΣΤΟΧΟΙ

- Η συμβολή στην άνθηση του πολιτισμού των κρατών μελών, με παράλληλο σεβασμό της εθνικής και περιφερειακής πολυμορφία τους.

- Η προβολή της κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς.

26.2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

- Το ΕΚ πιστεύει ότι η θέση της Ευρώπης στον κόσμο δεν προσδιορίζεται απλώς από την πολιτική, οικονομική και γεωγραφική θέση της, αλλά σε μεγάλο βαθμό από τη θέση και ισχύ των πολιτιστικών της αξιών. Για να τονίσει τη σημασία της πολιτιστικής πτυχής της κοινοτικής πολιτικής, το ΕΚ αποφάσισε μετά από τις πρώτες άμεσες εκλογές το 1979 να ιδρύσει επιτροπή αρμόδια για τα θέματα πολιτισμού.

- Το ΕΚ υποστήριξε, επί σειράν ετών, ότι η Συνθήκη ΕΚ έπρεπε να περιλάβει μία νομική βάση για την πολιτιστική πολιτική. Με την έγκριση της Συνθήκης του Μάαστριχτ, όχι μόνον εκπληρώθηκε η επιθυμία του αυτή, αλλά και απέκτησε αρμοδιότητα συναπόφασης με το Συμβούλιο. Αυτό σημαίνει ότι απέκτησε επιρροή επί της νομοθεσίας που εγκρίνεται βάσει του άρθρου 151. Όμως, τα ελαττώματα του άρθρου αυτού έγιναν σαφή κατά τη διαδικασία συνδιαλλαγής με το Συμβούλιο για το πρόγραμμα 'Πολιτισμός 2000'. Το άρθρο 151 απαιτεί ομοφωνία του Συμβουλίου, και το ΕΚ είχε ζητήσει αρχικά 250 εκατ. ευρώ για το πρόγραμμα αυτό. Όμως ένα και μόνο κράτος μέλος αρνήθηκε να υπερβεί τα 167 εκατ. ευρώ που είχε προτείνει η Επιτροπή. Η Επιτροπή Συνδιαλλαγής ΕΚ/Συμβουλίου συμφώνησε στα 167 εκατ. για πέντε έτη: το Συμβούλιο πάντως δέχτηκε να πραγματοποιηθεί αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2002, συμπεριλαμβανομένης αξιολόγησης των χρηματοδοτικών πόρων που διαθέτει. Εν συνεχεία, το ΕΚ ζήτησε στο ψήφισμά του για το περιεχόμενο της νέας Συνθήκης ΕΚ, που επρόκειτο να εγκριθεί στη Νίκαια το Δεκέμβριο 2000, να γίνεται η λήψη αποφάσεων στο Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία. Το ίδιο είχε ζητήσει και κατά τις διαπραγματεύσεις για το σχέδιο Συνθήκης του 'Αμστερνταμ, αλλά ανεπιτυχώς.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Κρίνεται αναγκαίο να δωθούν οι συντομογραφίες και ορισμένα στοιχεία για τους παρακάτω οργανισμούς.

ΕΚΑΧ: Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ανθρακα και Χάλυβα	Πρόκειται για την πρώτη ευρωπαϊκή κοινότητα, που ιδρύθηκε το 1952 στο Λουξεμβούργο.
ΕΟΚ: Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα	Ιδρύθηκε από τη Συνθήκη της Ρώμης στις 25 Μαρτίου 1957.
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	η συμβουλευτική αυτή επιτροπή αποτελείται από 222 εκπροσώπους των οργανισμών περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης της Ένωσης, που διορίζονται από τα κράτη μέλη. Δημιουργήθηκε από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και εδρεύει στις Βρυξέλλες.
ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης	Ιδρύθηκε το 1975 προκειμένου να συμβάλει στον περιορισμό των οικονομικών ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης.
ΕΥΡΑΤΟΜ: Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας	Ιδρύθηκε από τη Συνθήκη της Ρώμης στις 25 Μαρτίου 1957.
Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελείται από 20 Επιτρόπους που διορίζονται για 5 έτη με τη συμφωνία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Διαχειρίζεται τις κοινές ευρωπαϊκές πολιτικές, εκτελεί τον προϋπολογισμό και μεριμνά για την τήρηση των Συνθηκών. Εδρεύει στις Βρυξέλλες.
Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	εδρεύει στη Φρανκφούρτη και είναι αρμόδια για τη νομισματική πολιτική της ζώνης ευρώ, δηλαδή των 11 κρατών μελών που επέλεξαν το ενιαίο νόμισμα. Η Εκτελεστική Επιτροπή της αποτελείται από 6 μέλη. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από τους 11 Διοικητές των κεντρικών τραπεζών της ζώνης ευρώ και τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής.
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ	πρόκειται για συμβουλευτική επιτροπή αποτελούμενη από 222 εκπροσώπους των διαφόρων οικονομικών και κοινωνικών κατηγοριών της Ένωσης.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ	Εδρεύει στις Βρυξέλλες.
Το ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ	το Δικαστήριο διασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την εφαρμογή και ερμηνεία των Συνθηκών. Ανώτατο δικαιοδοτικό όργανο της Ένωσης, αποτελείται από 15 δικαστές, που ορίζονται κατόπιν κοινής συμφωνίας από τα κράτη μέλη, και 9 γενικούς εισαγγελείς. Εδρεύει στο Λουξεμβούργο. Δεν θα πρέπει να συγχέεται ούτε με το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης που υπάγεται στα Ηνωμένα Έθνη ούτε με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου του Στρασβούργου που υπάγεται στο Συμβούλιο της Ευρώπης.
Το ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ	το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχει τη χρηστή διαχείριση των οικονομικών της Κοινότητας. Αριθμεί 15 μέλη. Εδρεύει στο Λουξεμβούργο.
Το ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συνέρχονται, τουλάχιστον δύο φορές το χρόνο, οι αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων των χωρών μελών της Ένωσης και ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Χαράσσει τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις της Ένωσης και εξετάζει, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής συνεργασίας, τα προβλήματα της διεθνούς επικαιρότητας. Οι συνεδριάσεις του διεξάγονται στη χώρα που ασκεί την προεδρία.
Το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΥΡΩΠΗΣ	που εδρεύει στο Στρασβούργο από το 1949, δεν θα πρέπει να συγχέεται με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (βλ. ανωτέρω). Αποτελούμενο από 41 κράτη μέλη (μεταξύ των οποίων η Ρωσία και η Τουρκία) το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ένας διακυβερνητικός οργανισμός που εκπονεί και υποβάλλει προς έγκριση πανευρωπαϊκές συμβάσεις κυρίως στους τομείς της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, του πολιτισμού και της εκπαίδευσης. Οι εργασίες του Συμβουλίου της Ευρώπης συμπληρώνουν τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι οι δύο οργανισμοί διατηρούσαν ανέκαθεν στενές σχέσεις συνεργασίας.

<p>Το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΥΠΟΥΡΓΩΝ</p>	<p>ΤΩΝ</p> <p>Όργανο που μοιράζεται με το Κοινοβούλιο τη νομοθετική αρμοδιότητα και τη δημοσιονομική εξουσία. Οι Υπουργοί Εξωτερικών απαρτίζουν το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, ενώ οι υπουργοί που είναι αρμόδιοι για ειδικά θέματα συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους (γεωργία, περιβάλλον, υγεία, προϋπολογισμός, ...). Οι συνεδριάσεις αυτές διεξάγονται στις Βρυξέλλες ή στο Λουξεμβούργο.</p>
<p>ΣΥΝΑΠΟΦΑΣΗ</p>	<p>νομοθετική διαδικασία που θεσπίσθηκε από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ και επεκτάθηκε κατόπιν σε νέους τομείς από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ η οποία θέτει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο των Υπουργών σε ισότιμη βάση όσον αφορά την έγκριση της κοινοτικής νομοθεσίας.</p>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΛΤΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 1996-2000
- ΜΗΝΙΑΙΟΣ ΤΥΠΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
- ΑΡΧΕΙΑ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
- ΜΗΤΡΩΟ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
- INTERNET